

LETO—YEAR XIII.

Cena lista je \$4.00.

Entered as second-class matter January 23, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sredo, 10. marca (March 10th) 1920.

Subscription \$4.00 Yearly.

STEV.—NUMBER 58.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

ANGLIJA IN FRANCIJA V BOJU ZA CARIGRAD.

ČIGAV. OH, ČIGAV. BO CARIGRAD?

Francoski vojaki in angleški pomorščaki okupirajo mesto.

Bizerta, severna Afrika, 9. mar. — Britiško bojno brodovje, ki je dospelo semkaj iz Orana, je odplulo proti Carigradu. Eskadra je sestavljena iz štirih oklopnih, ene križarke in desetih rušilcev.

Pariz, 9. marca. — General Franchet d'Espere je odšel večeraj s posebnim vlakom v Carigrad kjer prevzame vrhovno poveljstvo francoskih, italijanskih in grških čet na suhem, dočim angleški admiral poveljuje bojnim ladjam pred Carigradom.

Medtem ko se vrši misteriozni manever angleških in francoskih čet na Turškem, nadaljuje pariški časopisje vitrijolne napade na sebično in imperialistično politiko Anglije napram Carigradu. "La Temps" pravi: "Po šestnajstih mesecih miru morajo zavezniki pričeti novo vojno za uveljavljanje miru."

"Le Populaire", glasilo francoskih boljševikov, piše: "Anglija bo okupirala Carigrad z dovoljenjem Francije in Italije. Tako konča komedija, kajti znano je vsakomur, kjer se britiške čete ustanove, ostanejo za zmiraj, dokler jih ne izžene močnejša sila. Z osvojitvijo Carigrada dobi Anglija ključ do Azije. Francosko-italijanski imperalizem, ki se je leta 1915. uklonil imperalizmu Romanovcev, se bo zdaj nedvomno uklonil britskemu imperalizmu, ako dobi politeno ali nepoliteno odobrenje na račun Carigrada."

London, 9. marca. — V uradnih krogih se govori, da bo okupacija Carigrada stalna in mesto ne pride nikdar več v roke Turkov. Lloyd George je dejal večeraj v parlamentu, da so se zavezniki odločili za drastično akcijo proti Turkom, toda o podrobnostih še ne more govoriti. Drastična akcija je prišla, ko so dospeli vesti o novih izgradnih vstajah pod vodstvom turških nacionalcev v Mali Aziji. Med Arabci, Tračani in Mezopotamci se je pojavila velika agitacija za vojno proti Anglezem, Britske militaristične oblasti so uvedle obsedno stanje s prekim sedom v vseh okupacijskih zonah Turčije.

"Daily Mail" piše, da bodo čete "angleške čimornorke armade" tudi poslale v Carigrad. Nekateri polki doma v Angliji so tudi dobili povelje, da naj bodo pripravljeni na odhod na Turško; istočasno je Francija poslala sveže čete v Cilicijo, kjer poveljuje francoski general Gourand. Vest, da je Carigrad aktualno že v rokah Angležev, še ni potrjena.

Dr. Kennedy, načelnik britske pomožne misije v Anadi, je potrdil poročilo o velikem masakru Armencev. On poroča, da so Turki umorili 18.000 Armencev zadnji mesec, dočim je 1300 armenskih žena in otrok zmrznilo v snežnem viharju na begu v Adano.

Iz Lueknova poročajo dne 6. marca, da je odbor vseindijske musulmanske lige sprejel protestno resolucijo proti kampanji za okupacijo Carigrada. Resolucija se glasi, da bo "ves mohamedanski svet pristojen na obupno akcijo, ako se Turkom vzame Carigrad."

LESNI TRUSTOVCI SO NE-DOLŽNI KOT JAGNJE.

Memphis, Tenn. — Lesni trgovci in producenti, organizirani v American Hardwood Manufacturers' Association, so podali po svojih advokatih izjavo, da se ravna po postavah in da niso kršili protitrustovskih postav. V organizaciji je okoli 300 lesnih trgovcev in producentov, ki so obtoženi, da so kršili Shermanov protitrustovski zakon.

KAJ POMENI POLJSKA OFENZIVA PROTI RUSOM.

IZJAVA KRASINA V MOSKVI.

Poljaki so odklonili premirje in napadajo; Rumunci tepeni v Besarabiji.

Kopenhagen, 9. marca. — Maksim Litvinov, tujakanski zastopnik sovjetske republike, je prejel poročilo iz Moskve, iz katerega je razvidno, da vesti zadnjih dni iz Varšave postavljajo resnice na glavo. Iz Varšave namreč poročajo, da nekaj dni, da so boljševiki "pričeli velikansko ofenzivo" proti Poljakom, toda njihovi prvi napadi so bili odbiti. Poročilo iz Moskve se pa glasi, da so Poljaki pričeli ofenzivo in sicer nedvomno so navodilo francoskih imperialistov. Misteriozne brzjavke, ki se ponavljajo že nekaj tednov, da pride maršal Foch v Varšavo in da so vodil poljsko armado proti boljševikom, bodo nazadnje še vesnične kakor kažejo znamenja.

Ruska sovjetska vlada je ponudila mir Poljski in poljska vlada je sestavila nekakšne pogoje, ki uicer še niso oficijelno objavljene, toda zanikani tudi niso. Po teh pogojih zahteva Poljska aneksijo zvega ozemlja, ki je v 18. stoletju pripadalo staremu poljskemu kraljestvu. Litvinov smatra, da o ti blazni pogoji francosko mado; ker Poljska ve že vnaprej, da bodo pogoji te vrste odbiti, hoče daj s silo okupirati dotično ozemlje, a svoje manevre pa označuje a "defenzivo", kakor da je ona upadlena.

Ruski sovjeti so ponudili Poljakom premirje med mirovnim porajanjem, toda Poljaki so zavrgli ponudbo. Če se bo premirje, abili premirje za koncentriranje čet na poljski fronti. Sedanja poljska vlada je poslušna dekla Francije in stoji in pade s francoskimi bankirji. Zato se ni čuditi, la Poljska meša mirovno pogajanja z vojaškimi pustolovčinami.

London, 9. marca. — Iz Revala iz Kopenhagen je prišla vest, da e rdeča armada, ki šteje 150.000 no, prekoračila reko Dnjester na več krajih in se razila po vzhodni Besarabiji. Rumunski čete, ki so branile prehod čez reko, so bile epende in rapršene.

Iz Helsingfors javljajo, da so sovjetske čete na severu vstavile rodiranje v Kaleriji in Fluska je lobila ponudbo za mir.

Moskva, 5. marca. — (Assoc. Press.) — Leonid Krasin, komisar za trgovino in promet in član sovjetske misije, ki obišče London v svrhu otvoritve trgovine s sovjetsko Rusijo, je dejal danes v intervjuju, da Rusija danes najbolj potrebuje lokomotive in železnikiškega materialja. Šestletna zunanja in civilna vojna je popolnoma uničila stari prometni sistem. Sovjetska vlada sicer popravila železnikiške tise in zgradila je 3000 novih mostov ali vse to ni še nič. Rusija plača lokomotive in drugi železnikiški material z zlatom in platino; poleg tega ima republika velike zaloge kokopnega in lancnega predliva, volne, kož, pšenice, masla in jaje. V Turkestanu imajo sovjeti 12 milijard funtov bombah pripravljene za izvoz.

PREDLOGA PROTI PERSEKU-OIJAM.

Washington, D. C. — George Hudstone, demokrat iz Alabama, je v poslanski zbornici podal predlog, ki določa \$10.000 globe ali deset let zapore ali oboje za državnega pravdnika ali katerega-koli uradnika zvezne vlade, ki oropa katerokoli osebo ustavnih pravic. Predloga je bila izročena justicijsnemu odseku.

PARNIK JE ZAŠEL V LEDE-NO POLJE.

Chicago, Ill. — Parnik "Illinois" je zašel v ledeno polje, ki se nahaja kakih trideset milj proč od St. Joseph, Mich. Led bo za-kasnil parnik najbrž za dva dni.

DELAVCI V TURINU SO OSVOJILI TOVARNE.

BOJ S TOVARNARJEM.

Nato je vzela tovarne država. Majhna epizoda socialnega nepokoja v Italiji.

Milan, Italija, 9. marca. — Delavsko gibanje v Italiji se polagoma izmuzuje iz rok organizatorjev in prehaja pod kontrolo delav-ske mase. To je razvidno iz ne-brojnih štrajkov in izbruhov lo-kalnih revolt, ki nastajajo spora-dično in potihnejo tako hitro, ka-kor izbruhnejo. Delavci si ne pu-state več niti kritizirati svojega gibanja in vsak napad na posa-melnika takoj izkove protestnih stavko in izgrede ter boje s ka-rabinarji.

V Milanu je bila taka protestna stavka, ko so policaji ranili nekaj bivših vojakov, ki so demonstri-rali proti vladi. Po dveh dneih stavke so socialistični voditelji pozvali delavstvo nazaj na delo, toda delavci se niso zmenili, pa-č pa so poslušali anarhista Alberta Malatesto, ki jih je vodil v boj proti karabinarjem v svrhu, da se okupirajo tovarne. Bila je krvava bitka na ulicah in z obeh strani so pokali strelji. Karabinarji so raz-pršili delavce in potem je bil mir — za enkrat.

Epohalni slučaj se je dogodil v Pontecavanu blizu Turina, ko so delavsko organizacijo sadnji te-den osvojile Mazzonijeve bombaz-ne predilnice. Mazzoni je tovarnar stare šole, ki se noče niti priznati delavski unije. Delavci so zahtevali, da se Mazzoni podvrže raz-sodišču v Turinu, toda tovarnar je odgovoril, da je on gospodar v svoji tovarni in da mu ne ho nihč ukazoval. Tedaj so delavci eno-stavno vrgli Mazzonija iz tovarne in proglasili tovarno za kooper-ativno lastnino delavske organiz-a-cije. Mazzoni je letal okrog poli-cajev in sodnikov in dosegel je toliko, da je država vzela tovarno, toda delavci obratujejo po svojem načrtu.

DVA NOVA SOCIALISTIČNA ALDERMANA V NEW YORKU.

New York, N. Y. — Ponovno šteje glasov v 8. in 20. alderman-skem distriktu, ki se je vršilo na zahtevo socialistične stranke, je pokazalo, da sta bila pri novem-berskih volitvah v obeh distriktih izvoljena socialisti, in sicer Al-gernon Lee v 8. z večino 334 gla-sov in Edward F. Clafidy v 20. distriktu z večino 109 glasov. Zdaj je odvisno od občinskega sveta, da potrdi rezultat štetja in odvzame sedeža onima dvema aldarma-noma, ki sta bila sleparskim po-tom priznana izvoljenim.

OBRAVNAVA PROTI SOCIALI-STIČNIM POSLANCEM ZAKLJUČENA.

Albany, N. Y. — Obravnava proti petim socialističnim poslan-cem, ki so obtoženi "nelojalno-sti", je bila zaključena v torek 9. marca. Seymour Steffman je imel zaključni govor v obrambo po-slancev, dočim je Elton R. Brown zaključil argumente proti njim. Zbornični porotni odsek ima zdaj izreči svojo razsodbo.

Ententa je zavrgla ogrski ugovor.

Pariz. — Vrhovni svet je zavrgel zahtevo ogrske delegacije za-clajavna mirovih pogojev. Nitti-je predlog, da se Ogrski vrnejo kraji s tremi milijoni prebivalcev, ki so pod okupacijo Rumunije. Čehoslovakijske in Jugoslovajke, ni našel odmeva.

VREME.

Chicago in okolica: V četrtak jasno. Južnozpadni in zapadni vetrovi. Stanje temperature v zad-njih 24 urah: najvišja 38, najniž-ja 30. Sonce izide ob 6:12, zaide ob 5:49.

PO DNEVU FARMAR, PO NOČI BANDIT.

BIVŠI POLICAJ JE IZDAL MO-RILCO.

Vsa tolpa je zdaj pod ključem.

Chicago, Ill. — Pred mesecem je bil umorjen Thomas O'Donnell, nočni čuvaj pri Western Shade Cloth kompaniji. Umor je obudil senzacijo, ker je bil izvršen hladnokrvno. Čuvaj je namreč smatral za šalo, ko so mu ukazali, da naj dvigne roke kviško. Banditje so po izvršenem umoru ušli. Policija je dolgo časa zaman iskala morilce in bandite. Konč-no je pa prišla vseeno pet bandi-tov, ki so se izdali drug drugemu. Vodja banditske čete je bil 43-letni Guy Wadsworth, bivši poli-caj, ki je po dnevu farmaril pri Doltou, po noči je pa navrtaval blagajne in ropal. Wadsworth je bil v zločinskem svetu poznan pod imenom "Ropen", ker je čuvaja navadno zvezal z vrvmi. Pred sed-mimi leti je bil Wadsworth polici-caj, a odpuščen je bil radi tatvi-ne. Od tega časa je bil po dnevu farmar, po noči pa bandit.

Prvi migljaj je prejel državni pravdnik od neke ženske, ki mu je pisala, kje naj išče bandite. Ljubosumnost je skoraj gotovo igrala ulogo pri tej ovadbi, kajti pismo je bilo brez podpisa. Poli-cija je šla takoj na delo in areti-rala je najprvo nekega Leo Ry-chella. Za njim so imeli kmalu še štiri druge ptičke pod ključem. Pri izpraševanju so izdali drug drugega. Zadnji je bil aretirani Wadsworth in obtožen kot mori-vec čuvaja. Ko je Wadsworth spoznal, da je v kleščah, je ime-noval kot morilca Richard Wil-sona, katerega je policija ujela še tiste noč. Wilson je pa rekel, da je Wadsworth ustrelil čuvaja.

KAKO ODIRAJO POSREDO-VALCI ZA DELO SVOJE ŠRTVE.

New York, N. Y. — Policija je prišla zamorca William Sherilla, ker je vodil posredovalnico za de-lo, ne da bi imel oblastveno dovo-ljenje. Ko so ga prignali pred so-dišče na obtožbo dveh zamorcev, da je od vsakega vzeml en dolar, ni jim pa preskrbel dela, se je Sherill zagovarjal, da je dobrot-niki svojega plemena, ker zamor-cem preskrbuje delo. Dejal je, da od treh železnikiških družb pre-je-ma po sedem sto dolarjev na me-sec, torej pet in dvajset tisoč do-larjev na leto, da pa rad vzame vseeno dolar, če mu ga ponudi zamorec, ki je prišel k njemu, da preskrbi delo. Sodnik je tega do-brotnika pridržal za posebno so-diščno zasedanje.

PRIPOROČAJO ZNIŽAN KON-ZUM TISKOVNEGA PAPIRJA.

Washington, D. C. — Kongres-nik Steenerson, predsednik pošt-nega odseka, je pisal izdajateljem časnikov, da naj konzum tiskov-nega papirja znižajo za deset od-stotkov, ker je primanjkovalo papirja postalo akutno.

Od izdajateljev se zahteva, da sporoče, koliko papirja so pora-bili v mesecih november in decem-ber 1919 in januar in februar 1920.

NAŠEL JE NAKAZNICO ZA \$1,200,000 IN DOBIL \$2.00 NAGRADE.

New York, N. Y. — Harry Hahn, 17letni fant, je v revstava-rciji pobral na tleh kos papirja in ko ga je dobro pogledal, je videl, da je nakaznica za železni-ške bonde v vrednosti \$1,200,000, ki jih izplača borzna trdnica Lo-gan & Byran. Fant je brž tekel v pisarno omenjene trdnice in med potjo se je počutil milijonarja. Ko je dospel tja in povedal, da nakaz-nica ni njegova, ker jo je našel, je dobil — dva dolarja nagrade. Nazaj grede ni več čutil, da je milijonar.

PREDSEDNIK NI ZA SPREMEMITEV X. ČLENA

PODAL JE DALJŠO IZJAVO, ZAGOVARJAJOČ Z NJO SVO-JE STALIŠČE.

Če se ne sprejme X. člen lige na-rodov, je pogodba nepotrebna.

Washington, D. C. — Predsed-nik Wilson je v pismu povedal senatorju Hitchcocku, kako sodi o X. členu lige narodov. To pismo odločno odklanja Lodgove pri-držke.

Prav jasno kritizira pridržkov-ee ali revizioniste in obtožuje Francijo in Italijo militarističnih aspiracij, obenem pa pravi, da on ne zaupa "rešitve sveta svetu di-plomatom." Nekateri političarji menijo, da te besede zadenejo tu-di angleškega lorda Greyja.

Na demokrate je predsedniko-vo pismo napravilo velik in glo-bok vtis in še misliti ni zdaj, da jih Lodge pridobi za svoje pridrž-ke. Pismo pa tudi pove, da se predsednik ne boji, da se zanese mirovna pogodba v volilno kam-panjo.

Senator Hitchcock pravi, da ne more biti govora o tem, da se sprejme mirovna pogodba s "pri-držki, toda dodal je, da predsed-nikovo pismo ni spremenilo situ-a-cije.

Senator Lodge, vodja opozici-je, ni hotel na široko komentirati predsednikovega pisma, ampak je samo rekel, "da so razveseli-vi stavki v njem, posebno napad na Francijo."

Predsednik konstatira, da smo izvojevali moralno zmago nad Nemčijo, ki je več vredna kot mi-litaristična. Dalje pravi, da mi-ramo držati obljube, ki smo jih dali, da se izvede organizacija mira, kar nam zagotovi, da bodo svobodni narodi odbili vsak na-pad na pravico. On izjavlja, da ne bi mogel več pogledati nobe-nemu vojaku ameriške armade v obraz, ako ni storil tega, da od-strani vse ovire, ki ovirajo spre-jem tega posebnega člena.

Dalje pravi, da je nepotrebno še nadalje pojasnjevati našo u-stavno metodo, po kateri ima edi-no kongres pravico do napovedi vojne. Po njegovem mnenju bi vsak pridržek napravil iz mirov-ne pogodbe navaden kos papirja, kakor je bila pogodba med Bel-gijo in Nemčijo, ki so jo Nemei prelomili v letu 1914. Za tem pri-hajna predsednik z razlago o X. členu. Omenja tudi jadransko vprašanje, pri katerem se Italija sklicuje na stratežične vzroke, kar toliko pomeni, da so milita-ristični in materijalistični. Odloč-no pa poudarja, da je takšen na-sprotnik vseh zdajšnjih imperija-lističnih težej, kot je svoječasno nasprotoval nemškemu imperija-lizmu. Pravi pa dobesedno:

"Izbira je samo med dvema ide-alama: Na eni strani je ideal de-mokracije, da imajo svobodna ljudstva povsod pravico vladati sebi, na drugi strani je ideal im-perijalizma, ki hoče navladati s silo in krivično vojno, ideal, ki ni mrtev, ampak še živi v mnogih taborih."

Dalje pravi, da so imperialisti nasprotniki lige narodov, ampak je imperializem zainteresiran, da se nadaljuje stara barantakla i-gra z ljudstvi.

Splošno sodijo v političnih kro-gih, da predsednik že dolgo ni govoril tako odločno proti impe-rializmu, kot v tem pismu, ki je obsojda imperializma in stare ba-rantakle igre imperialističnih di-plomatom z ljudstvi.

Štrajk grobarjev v Berlinu.

Berlin. — Grobokopi na nekat-erih berlinskih pokopališčih štraj-kajo že tri tedne in mnogo mrl-čev čaka na pogrebe že dva tedna. V nekaterih slučajih so sorodniki umrlega sami primorani kopati grobove in prizori, da gospodje v frakih in s svilenimi cilindri in celo ženske kopljeje grobove, so že nekaj navadnega.

JEKLARSKI TRUST JE KORUMPIRAL POLICIJO.

POLICIJSKI NAČELNIK JE PODAL REZIGNACIJO PO STAVKI.

Strokovno organizirano delavstvo zahteva preiskavo.

Pittsburgh, Pa. — "Centralni delavski svet," v katerem imajo vse tukajšnje delavske strokovne organizacije svoje zastopnike, je napravil v svojim zaključkom veliko senzacijo, s katerim je apelir-al na župana, da takoj uvede preiskavo v policiji, ki je nastu-pjena v Sohoškom okraju, mejo-čem ob glavnih vhod tovaru Nat-tional Tube Works kompanije in Jones & Laughlin Steel družbe, kajti bližajo se glasovi, da je vsak policaj prejel sto petdeset dolar-jev nagrade za službovanje ob ča-su zadnje jeklarske stavke.

Da komisar, ki nadzoruje poli-cijo v omenjenem okraju, pride tudi do svojega darila, je bilo vsa-kemu policaju naloženih tri do-larje naklade, da se lahko poli-cajskemu komisarju kupi darilo.

Ko so te vesti prišle v jav-nost, namreč tiskane so bile kot novice v dnevniki, je "Centralni delavski svet" zahteval preis-kavo. Sprejeta je bila resolucija, v kateri "Centralni delavski svet" imenuje policaje, ki so prejeli na-grado od jeklarskega trusta, "iz-siljevalce," jeklarske "dobrotni-ke," ki so razdelili te nagrade, pa "podkupovalce."

Župan ni bil v mestu, ko je bila sprejeta resolucija, zato ga del-j ne more nihče povedati, kakšne korake podvzame župan. Ali fakt postoji, da strokovno organizirano delavstvo ne bo odnehalo, do-kladnega preiskava ne spravi na dan vseh detajlov te umazane afe-re.

Jones & McLaughlin Steel kom-panija ima poleg tovarne, ki meji s svojim vvhodom ob Sohoški okraj, še eno tovarno na drugi strani reke Monongahela. To je mestni policijski okraj. Ob času stavke je tukaj zapovedoval po-licijski komisar Peter P. Walsh, 8 štrajkarji so tukaj ravnali zelo brutalno. Na stotine štrajkarjev so pometali v zapor, najete tolpe kompanijskih pretepačev so napa-dale in pretepele štrajkarje. Vzo-ki, zakaj so tako brutalno postopali s štrajkarji, najbrž leže v da-rih, ki so jih prejeli policaji od jeklarskega trusta, in v nakladah, ki so jih morali plačati policaji, da se kupi darilo policijskemu ko-misarju. Kaj bo prinesla preiskava na dan, je pa odvisno od vest-nosti, s katero bo izvršena.

Ko je bila stavka končana, je policijski komisar Walsh zaprosil, da se vpokoji s polovično pla-čo. Najbrž je služil toliko časa, da je upravičen do te pokojnine, ki znaša na leto \$1,800. Za vzrok je pa navedel, da želi biti vpokojen, ker bo sprejel službo policijskega načelnika pri Jones & Laughlin Steel kompaniji, kjer bo prejemal pet tisoč dolarjev letne me-zde. Jeklarska družba ima namreč svojo policijo, kot so imeli sred-njeveški graščaki svoje oborože-ne hlapec, da so z njimi tiščali k tlom tlačane. Strokovno organi-zirani delavci pa pravijo, da tak človek ne more prejemati pokoj-nine, če sprejme drugo službo, ki mu nosi pet tisoč dolarjev na leto.

EKSPLOZIJA DINAMITA V KAMNOLOMU SREDI MESTA.

Chicago, Ill. — V kamnolomu, ki se nahaja ob Osemnajsti cesti in ki je nad tri sto čevljev glabok, je eksplodiral dinamit. Ranjene so štiri osebe, najbolj težke poškodbe je prejel neki Christen-sen, ki je bil nastavljen pri Union Lime kompaniji kot ekspert za di-namit. Razstrelba se je dogodila zgodaj jutraj in je bila tako sil-na, da je bilo zdrobljenih nekaj stotin šip na poslopjih v okolici kamnoloma in da so sunek obču-tili skoraj v enomiljskem okrožju.

NOVICE IZ JU-GOSLAVIJE.

Drobiš ostaja. Po bankah se je nakopičilo na stotine dvokronskih in enokronskih bankovcev, ki ne vedo kam z njimi. To preostanjanje drobnega denarja prihaja od tod, ker moreš danes z 1 K kupiti komaj tisto, kar preje z 10 vinarji in takih predmetov ni veliko. Zato igrajo v vsej trgovini glavno vlogo večji bankovci.

Obvezno prijavljanje jetičnih in spolnih bolezni so uvedli v Zagrebu. Vsak zdravnik mora v bodoče naznaniti mestnemu fiskatu vse kužne slučaje posebno tudi jetične in spolne bolezni, ki so zglede pri njem v privatni praksi. O bolnikih se bo vodil natančen pregled, nadzorovali njihovo zdravljenje ter ukrepile potrebne družabne in zdravstvene odredbe.

Pod ekspresni vlak se je vrgla v Zagrebu Marija Šuter, doma iz Ptuj. Vlak ji je odrezal glavo. Pri njej so našli steklenico izola in izpričevala, nedaleč stran pa dekletov kovčeg in klobuk.

Usoda jugoslovenskih legionarjev v Sibiriji. Čehoslovski legionarji-častniki, ki so dospeli iz Vladivostoka v Ljubljano, so izjavili, da se dalj časa v Sibiriji bivali skupno z jugoslovenskimi legionarji, v katerih vrstah so se tudi nekateri čehoslovski legionarji borili na dobruški fronti. Dalje so omenili, da se zastopniki jugoslovenskih legionarjev trudijo, ozioroma pogajajo z japonsko vlado glede njihovega transporta v Jugoslavijo. Transport čet pa je zelo otežkočen, ker ni za tako dolgotrajno vožnjo primernih transportnih parnikov na razpolago.

Židovski uradniki. Iz Trbovlj pišejo: Slovenski listi so poročali, da premesti trboveljska premogokopna družba svoj sedež z Dunaja v Ljubljano. Kakor je znano, je nameščenih v centralnih uradih trboveljske družbe veliko število — nad 701 — židovskih uradnikov. Vsi ti bodo skušali seveda priti tudi v Ljubljano. Treba bo misliti na to, da se židovski pritok uradništva pri tej in drugih podobnih družbah kolikor mogoče omeji. To ne samo zato, ker si prav nič ne želimo, da bi židovski življenjski preplavil tudi našo Slovenijo, ampak predvsem vsled tega, ker smo mišljenja, da dosežejo take preme-

stitve le potem svoj namen, ako pridejo tudi na osrednja in vodilna mesta domači ljudje. Opozorjamo vlado, da se bo ob tej priliki gotovo zopet poskušalo vtihotapiti tudi nekaj onih ljudi, ki so jo ob prevratu bodisi prostovoljno, bodisi iz strahu pobrisali preko meje.

Iz odborov seje "Slovenske Matice". Za 1919. leto, za katero so se knjige vsled tiskarske stavke zakasnilo, izide Dostojevskij roman "Idiot" v prevodu g. dr. Vlad. Borštnika. Obsegal bo okoli 36 pol in pride na svetlo v dveh delih. Občni zbor za 1919. leto se združi z občnim zborom za 1920. leto. Vršila se bosta skupaj pomladi leta 1920. Na dnevnem redu bo poleg drugega povzemanje članarine za 1919. leto in naprej ter snižanje dosedanjega števila odborov. S tem hoče doseči Matica lažje, uspešnejše in tešejše delovanje. Honorarji se bodo doležali odsele za izvirne spise, kakor za prevode po kakovosti in od slučaja do slučaja. Cene knjigamatične knjižnične zaloge se nekoliko povišajo. Med knjigami, ki naj bi izšle za 1920. leto, se omenjajo: Mencingerjev roman "Abaddon", monografija o Prešernovi "Novi Pisariji" in antologija čeških pesnikov v slovenskem prevodu. O preustrojitvi delovanja Slovenske Matice se razvije daljši razgovor. Odbornik g. dr. Prijatelj izjavlja: Matica je bila ustanovljena, da pomore tam, kjer privajajo založništvo ne more in da okrepi narodno obrambo. Zdej živimo v syohodni državi in podlagi družstvu je izpremenjena. Že prve matične publikacije so zastajale za željami naših najboljših ljudi. V dobi Bleiweisaja je bila Matica akademija, ki je odklikovala gotove gospode s tem, da jih je uvrščala v svoj odbor. Izdala je takoj izpocetka kolektor, ki bi ga lahko izdal poljuben privatni založnik. Levee je gojil pretežno leposlovje. Zdej, v syohodi, so začrtali Hrvatje in Srbi svojim Matičam nove smeri. Srbska Matica bo gojila leposlovje stalne vrednosti, in ga izdajala ceno ter v izdatnih množinah. Hrvatska Matica prihaja že z več izrednimi kakor rednimi založninami. Te smeri si Matice bratskih plemen lahko volita, ker imajo Hrvatje in Srbi že svoje akademije itd. Pri nas pa je važno vprašanje, kaj bo z našim znanjem. Med vojako je bilo Matično premoženje zaplenjeno. Tedanja vlada je bila priprav-

ljena vrniti premoženje in zaguarati redno letno subvencijo, če se društvo izpremeni v znanstveno, podobno poljskemu društvu Sevdčenko. Na ta način se je trudil rešiti Matico g. dvorni svetnik Šuklje in poročevalce je sestavil s sodelovanjem nekaterih gospodov, že nova primerna pravila. Medtem je prišel preobrat. Gotovo je, da si mora Matica začetni nekako novo smer, kajti obrambno društvo ni več. To smer mora spraviti v sklad s sklepi ustanovnikov. Ali naj posnema hrvatsko Matico ali srbsko ali naj seže pod rame univerzi, kjer bi tvorila v bodoči znanstveni družbi s svojimi fondii in obveznostmi poseben razred. Toda celo vprašanje za enkrat ni nujno, ker je znanstveno delovanje univerze še v začetkih. — Darilo, ki ga je naklonilo Matici zastopništvo Jugoslovanov v Gradcu, društvo hvalačeno sprejema.

Zamenjava kaznjencev z Nemško Avstrijo. Iz Ljubljane se poroča: V Splitu so prevzeli naše oblasti iz kaznilnice v Gradcu kaznjence, katere so svoji čas obsojila sodišča, ki se nahajajo na našem ozemlju, 13 jih je. Vsem tem kaznjencem se je znižala doba njihove kazni za 1 leti in 5 mesecev. Naše oblasti so prevzele tudi prisiljenke iz bankovca in kaznjence iz Grada: 23 "dam": iz naših kaznilnic so pa izročili oblastem Nemške Avstrije 23 "dam" in 6 nemških "gospodov".

Goljufije z denarjem. "Jugoslovenski Lloyd" poroča, da krožijo med ljudmi avstrijski stotaki (z oznako "Deutsch-Oesterreich"), na katere so prilepljene znanke, prenesene iz naših bankovcev nižje vrednosti. Dalje se dobe v prometu naši bankovci, ki so namesto zakonitega kolkovanja potvojeni z bivšimi avstrijskimi poštami znamkami po 3 in 5 vinarjev.

Obšinske volitve v Zagrebu se bodo zanesljivo vršile koncem februarja ali začetkom marea. **Znaniša železnika voina za delavstvo.** — Ljubljana, 4. febr. Državna posredovalnica za delo objavljaj: Polovična vojnica na železnih, parobrodih in poštah vozovih je dovoljena glasom ministrskega sklepa vsem delavcem, ki potujejo v svrhu nakaznega dela. Tozadevne "Nakaznice" in "Legitimacije" (ki morajo biti opremljene s sliko) izdajajo od 1. februarja 1920 dalje podružnice "Državne posredovalnice za delo" po 50 vinarjev.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da je dne 7. februarja, 1920 za vedno izidil za epidemično boleznijo Plumnijo moj soprog

ANTON LAMUTH

Pokojni je bil doma iz vasi Žreče pri Konjicah, na Sp. Stajerskem. Star 39 let in v Ameriki bil je 12 let. Pogreb se je vršil dne 10. feb. t. l. v civilnem obredu na tukajanje pokopališče Gaudas Cemetery. Tukaj zapuščajaljoča, ženo enega brata in štiri otroke, v starem kraju pa mater in dva brata. Bil je večletni član društva št. 24 S. N. P. J. in društva št. 38 S. S. P. Z. Med slovenskimi rojaki bil je zelo priljubljen, k temu dokaz je velika vdeležba prijateljev ob sprejemu na mirovdor. Najlepša hvala društvu ki se je vdeležilo korporativno s zastavo spreveda in mu položilo krasni venec v zadnji poždrav kot amerškemu državljanu. Iskrena zahvala vsem, ki so me tolažili ob uri nesreče in žalosti. Hvala vsem! Tebi dragi ne pozabni soprog pa želim počiva mirno v hladni amerški zemlji! Žalujoci ostali: Frances Lamuth soproga, John Lamuth brat, Anton, Frances, Emmy, Jossie, otroci, Jenny Lind, Ark.

Liniment

ali olje, t' moralo biti vedno pripravljeno, da bi se lahko v vsaki priliki uporabilo za zdravljenje vsake bolezni, ki jo povzroča hladno ali vroče vreme, ki jo povzroča hladno ali vroče vreme, ki jo povzroča hladno ali vroče vreme.

Severa's Gothard Oil

Gothardovo (Gothardovo) olje, in ga običajno imenujejo ali maslo pri kraljevi vstopni za zdravljenje vsake bolezni, ki jo povzroča hladno ali vroče vreme, ki jo povzroča hladno ali vroče vreme, ki jo povzroča hladno ali vroče vreme.

Y. J. SEVERA & CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

GRAMOFONSKA PLOŠČE

STRUKEK & HORAK

European Trading & Export Co., Glavni agent za America Line in White Star Line parobrodskih družb.

88 NINTH AVE., NEW YORK, NEW YORK.

S tem naznanjamo rojakom, da od danes naprej lahko odpotuje vsak potnik, kateri se obrne do nas v teku 48 ur z najboljšim parnikom v Evropo, ter vedno po najnižji ceni.

New York—Havre ali Cherbourg.

13. marca parnik—New York, 20. marca parnik—St. Paul, 27. marca parnik—Adriatic, 3. aprila parnik—Philadelphia, 10. aprila parnik—Lapland.

PARNIKI GRENDO DO DUBROVNIKA

Kdoh hoče pomagati svojem domu, naj pošlje bokso na nas, ker mi pošiljamo blago v stari kraj. Teža zaboja do 1000 funtov, cena 14 centov na vsak funt.

Zaupajte domačim in ne podpirajte židovskih podjetij.

Strukek & Horak

MALI OGLASI

Classified Advertisements

POTREBUJEMO ženske za čiščenje kopališč. Dobra plača, hrana in stanovanje. Oglasite se pri hišniku. **LAKOTA HOTEL** 3001 Michigan Ave., Chicago, Ill.

POTREBUJEMO dekleta za učenje pri šivanju rokavic; tudi če učeno se sprejmo za delo pri šivalnem stroju na gonilno silo. Dobra plača. **EISENDRATH GLOVE CO.** 2001 E. 18th Ave., Chicago, Ill.

POTREBUJEMO dekleta za splošno hišno delo; dobra plača. Telefonirajte in vprašajte za Mrs. Kaplan, Oakland 5514. 4742 Ellis Ave., 3rd apt., Chicago, Ill.

POTREBUJEMO izučene izdelovalke rokavic za delo doma. Mi pripeljemo blago domov in odpeljemo izučeno delo. Mi preskrbimo blago, stroje in vso pripravo električne sile prostvo.

Pišite nam in naš zastopnik vas obišče na domu. Lahko nekaj prilagajate ob prostem času. Naslovite: Prosveta, 2657 S. Lawndale Ave.

RADA BI IZVEDELA

za svojo sestro Marijo Ajster. Lansko leto se je nahajala v New Alexandria, P. O. Box Samville, Pa. (West Moreland County). Zadnje pismo mi je pošta vrnila. Sedaj ne vem kje je. Zanj poizvedujejo stariši in brat, prosim jo naj se tudi meni oglasi. Moj naslov je: Anie D. 106 — 17th St., N. E., Mason City, Iowa.

ISČEM DOBREGA ČEVLJARJA

za stalno delo skozi vse leto. Plača po dogovoru, pošljem denar za vožnji listek. Naj se izglasi oseba ali pa pismeno pri: **ANTON REMENIH**, čevljar, 2017 — 4th Street, La Salle, Ill. (Marc 10-11-12).

RAD BI IZVEDEL

za Frank Milavca, ki je bil pred tremi leti v Dietzu, Wyo., in za John Tomasa, s katerim sva bila skupaj v Leighu, Mont. Ako kdo ve za njih naslove, prosim, da mi to naznani, ako bodeta pa sama čitala ta oglas, naj se mi prijavita na moj naslov: Frank Dremar, 602 S. Monroe St., West Frankfort, Ill.

OPOMBA

Vsi oni, ki mi kaj dolgujejo, naj se zgledajo in poravnajo svoj dolg v teku osm dni, da mi jih ne bode treba obelodaniti javno v časopisu. Ker nameravam odpotovati v staro domovino, želim, da vsak poravnava svoje in tako ostane prijatelj. Moj naslov je: James Bruno, 1433 — 12th Street, Racine, Wis.

NADOMESTILO

PAKETNE POŠTE V JU-GOSLAVIJO.

Za nadaljne informacije pišite na spodnji naslov. Ako pa želite poslati več balga svojem v domovino, potem pišite za cenik in vzorce blaga, katerega sedaj lahko naročite pri: **AMERICAN JUGOSLAV COMMERCIAL BOARD, LTD.**

3639 West 26th Street, CHICAGO, ILLINOIS.

P. S. Prvo pošiljatev naročenega blaga, paketov in zabojev nameravamo zaključiti najzadnje 25. marca. Kdor hoče kaj naročiti ali poslati svojem v domovino naj to takoj stori ali pa piše za pojasnila.

POTREBUJEMO ŽENE IN DEKLETA

za lahko delo. Izbiranje—spolniti naročila (Swedging)—pri Punčpresah.

Izkušnja nepotrebna. Dobra plača. Prijazna okolica.

THE BOYE NEEDLE COMPANY, 4337-4343 Ravenswood Ave., Chicago, Ill.

MALI OGLASI

Classified Advertisements

POTREBUJEMO SOBARICE. Dobra plača, stanovanje in hrana. Oglasite se pri: hišniku. **LAKOTA HOTEL** 3001 Michigan Ave., Chicago, Ill.

POTREBUJEMO izučene delavce pri stroju za rezanje papirja v tiskarni. **Askerman-Quigley Printing Co.** 729 W. Van Buren St., Chicago.

GOODYEAR'S TOVARNA

se bode zelo povečala in vsled tega daje veliko priliko

za uposlitev veliko večje število raznih delavcev. Potrebujemo tudi 200 delavcev za delo na yardu, in vseh vrst strojnike in učene delavce se potrebuje.

DOBRA PLAČA, STALNO DELO.

Prijazno delovno stanje, prilika za učenje.

Nobenih delavskih nerednosti.

Priglasite se takoj za delo v Employment uradu

THE GOODYEAR TIRE AND RUBBER COMPANY, Akron, Ohio.

POTREBUJEMO

25

DELAJCEV

Dobra plača.

Stalno delo.

Oglasite se v:

EMPLOYMENT URADU

STEWART WARNER CORP.,

1828 Diversey Parkway, Chicago, Ill.

POTREBUJEMO DELAVCE

Možke in ženske za delo v naši tovarni za izdelovanje in popraviljanje železnih osebnih vozov. Oglasite se pri:

PULLMAN CO. (Calumet Shop)

114th and Langley Ave. Pullman-Chicago, Ill.

POTREBUJEMO

dekleta za splošno delo v pekarni. Nobene skušnje se ne zahteva. Delo po dnevu. Oglasite se pri:

1007 W. Congress St., Chicago.

POTREBUJEMO

Dekleta za nočno in dnevno delo. Nočno plačamo ob začetku \$18.00 na teden, dnevno po \$16 na teden. Od kvasa vsakdanje \$23. Delo stalno. Oglasite se pri:

INSULATED WIRE & CABLE CO. 954 West 21st St., Chicago, Ill.

POTOP.

Zgodovinski roman.

Spisal H. Sienkiewicz. — Poslovni Podrinski.

(Nadaljevanje.)

Navzoči so pogledovali drug drugega; Kmitie pa je med tem stal s pokoncu dvigneno glavo, podoben razdraženemu medvedu, z lakrocinimi očmi in rdečico na obrazu. Še svezji obrunek rane na lenu mu je zasnel in strašen je bil videti gospod Babinič, preteč z groznim pogledom Čarneckemu, proti kateremu se je obračala njegova jeza.

"Skozi vašo jezo sili na dan resnica," reče duhovnik Kordecki. "Te dragocenosti pa je spravite, ker najsvetejša Devica ne mara sprejeti daru, katerega ji izročate bodisi tudi v pravični jezi. Sicer pa, kakor sem rekel, se stvar ne tiče vas, marveč onih novic, ki so nas navdale s strahom in grozo. Bog sam ve, ali ne tiči v tem kako nespoznanih, ali pa pomoči, ker sami razvidite, da se ne vjena z resnico to, kar pravite. Kaj naj torej iznemogo pobožne vernike, prikrajšamo čast najsvetejši Deyeli ter imamo vrata noč in dan zaprta!"

"Imejte vrata zaprta, za Boga! Imejte zaprta," zakriči Kmitie ter si od obupa drgne roke.

V negovem glasu je bilo toliko resnice in prave obupa, da so navzoči nehote strepetali, kakor bi bila nevarnost že pred duri.

"Saj itak marljivo opazujemo okolico," odvrne Zamojski, "ter popravljamo obzidje. Po dnevu se smemo spuščati ljudi v cerkev, toda treba nam je biti previdnim, bodisi tudi radi tega, da je Karol odpotoval ter Wittenberg z železno roko vlada v Krakovu in stiska duhovščino enako z ostalimi meščani."

"Dasi ne verjamem, da bi nas napadli Svedje, vendar nimam ničesar zoper previdnost," omeni Čarnecki.

"Jaz pa hočem poslati poslanca k Vrečeviću," reče predsednik, "vprašat ga, ali kraljevo pismo re nima več veljave."

Kmitie se oddahne.

"Hvala Bogu! hvala Bogu!" zakliče.

"Gospod vitez," mu reče duhovnik Kordecki, "naj vam Bog povrne, da ste nam prinesli te novice. Ako ste nas svariili z dobrim namenom, ovkoveči se vaše ime v zgodovini naše domovine; nikakor pa se ne čudite, da smo sprejeli to vaše svarilo z nezaupnostjo, ker smo tukaj že nekolikokrat čuli različna strašila. Nekateri delajo to vsled sovraštva do vob, da bi ovirali čast najsvetejši Deyeli."

tejši Deyeli; drugi iz lakomnosti, ker si hočejo s tem pridobiti; tretji radi tega, da se skačejo s takšno novico pred ljudmi. Našli so se tudi takšni, katere so vodili za nos, kakor se bojimo, da so tudi vas vodili. Sovražnik človeštva ne spi ter se trudi na vsa moč, da bi oviral pobožnost ter ne pusti semkaj vernikov, kajti pekločka ne stori ničesar toliko obupnega, kakor pogled na češčence. Nje, ki je stila kači glavo. . . . Toda sedaj je čas za večernico. . . . Priporočimo se. Njenemu svetemu varstvu, na to pa pojdimo mirno spat. . . . Kje naj bi bili bolj varni kot pod Njenim krilom!"

Vsi se razidejo. Po večernicah je prednik šel sam izpovedovat Kmitie; izpovedoval ga je dolgo, da se je med tem cerkev izpraznila. Na to mu je naročil: ležati na obrazu pred zaprtimi vrati kapelice, in on je ležal do polnoči.

Vrnil se je o polnoči v celico, vzbudil Soroko, ter mu naročil naj ga bide, da so se mu rame in pleča polile s krvjo.

XIII.

Naslednje jutro je zavladalo v samostanu nenavadno gibanje. Dasi so bila vrata odprta ter so ljudje kakor po navadi htili ven in noter v svetlobo, vendar se je naročilo, ko je bila pobožnost končana, vsem romarjem, naj zapuste samostansko obzidje. Sam prednik je ogledoval v navzočnosti meščanskega sodiškega in Petra Čarneckega obzidje in škarpe od znotraj in zunaj. Pokazalo se je, da bo treba tu pa tam kaj popraviti; kovači so dobili naročilo, naj pripravijo kaveljev, suile in kos, natakanih na dolge droge. In ker je bilo vsem znano, da je takega orožja vsa polno v samostanu, zato so jeli govoriti po vsem mestu, da kmalu pričakuje samostan napada. Nova naročila radi utrdbe obzidja po se so potirjala te novice.

Na večer je že kakih dvesto ljudi imelo opraviti pri obzidju. Dvanajst težkih topov, katere je poslal Varšvski še pred obleganjem Krakova, so nastolili na nova stojala ter jih naravnali, kakor treba.

Iz obokanih štramb so nosili menihi in fantje kroglice, katere so skladali na kupe pri topovih; pritrkivali so na dan sodke smodnika, razvezali snopove pušk ter jih razdelili med posadko. Na stolpih in oglih so stale straže, ki so čuvala podnevi in ponoči pozorno. Vrh tega so še poslali ljudi po okolici na poizvedovanje: k Pristajni, Klokucku, Krepieli, Krušini in Mostovu. V zaloge in skladišča za hrano v samostanu so dovažali nove tovore iz mesta Čenstohovke in drugih vasij, pripadajočih samostanu. Sluh o teh pripravah se je raznesel po bliskove po vsej okolici. Meščanje in kmetje so se jeli zbirati in posvetovati. Nihče pa ni hotel verjeti, da bi si druzil kak sovražnik stegniti svoje roke na Jasnó Goro.

Inozemstvo.

Viljem se bo nikdar za zatočni klopj.

London. — V zaveznih diplomatičnih krogih se zdaj govori z gotovostjo, da bivši kaiser ne pride nikdar pred ententno sodišče. Lloyd George ne bo več nadlegoval Holandije za izročitev Viljema, medtem ko francoska in italijanska vlada itak nista bili nikoli navdušeni za ta korak. Zavezniki bodo morda k večjemu še zahtevali od holandske vlade, da Hohenzollerna pošlje na kak svoj otok v slučaju, da se pojavi monarhistična revolta v Nemčiji.

Še nekaj o Denikinovih grozodejstvih.

London. — "Daily Herald" je objavil poročilo nekega podčastnika, ki je bil priča porazu Denikinovih čet v južni Rusiji. "Nikdar se nisem videl takih bestialnosti kot so jih počeli Denikinovi prastovoljci," piše omenjeni vojak. V mestu Mostov so se telegrafski drogi in drevesa kar kibiila pod trupli ljudi, ki so jih obesili denikinovci. Kozaki divjaki niso nikoli izbirali in obesili to vse: moške, ženske in deca. Toda rdeča konjenica je prihrumela v mesto predno je bilo obešanje končano in kakor točno so krogle pometale ulice in marsikateri Denikinov rabej je izdihnil predno se je zavedel, kaj se pravzaprav godi.

Stavke v Rumuniji.

Bukarešta. — Razne stavke so na dnevnem redu po vsej Rumuniji. Vsi časopisi v Bukarešti so združeni v enem letaku. Slaba prometna sredstva zadržujejo prevažanje živil in pomanjkanje je veliko v mestih. Zbornica se bavi s predlogom za razdelitev veleposestev.

Berlin ima 3,801,235 prebivalcev.

Berlin. — Po uradnem štetju, ki je prišlo v oktobru m. l., je v Berlinu 3,801,235 prebivalcev. Prebivalstvo je po zadnjem štetju nazadovalo za osem odstotkov. Vojna je povzročila, da je padlo moško prebivalstvo. V mestu sagem se je moško prebivalstvo pomnožilo le za 54,000 glav, medtem ko se je žensko prebivalstvo za 124,000.

Dvajset posancev ubitih in ranjenih v hondurški zbornici.

Mexico City, Mehika. — Tukaj poroča "El Universal", da je bila pred enim tednom krvava bitka v kongresu republike Honduras. Dvajset posancev je obležalo mrtvih in ranjenih. Med mrtvimi je tudi dr. Romulo Duron, predsednik zbornice. Boj je nastal vsled nove revolucije, ki jo je začel general Tiburelio Garcia proti sedanjemu predsedniku Guterrezu.

Bojne ladje v Odesi v rokah boljševikov.

London. — Po brzojavki iz Moskve so boljševiki v Odesi osvojili rusko križarko "Admiral Nakimov", štiri rušice, devet parnikov in dve podmornici.

Univerza v Budapešti zaprta vsled pogroma.

Budapešta. — Vlada je zaprla tukajšnje vsučilišče radi protizidovskih izgrediv, ki so jih organizirali krščanski dijaki.

Križa na Portugalskem.

Madrid. — Stavki železničarjev in poštinih, telegrafskih ter telefonskih uslužbencev na Portugalskem so se zdaj pridružili še kovinarji in električarji. Stavka je splošna. Vrhutega je v Lizbonu vladna kriza. Castro Alvarez ne more organizirati novega kabineta.

Nitti spremeni vlado.

Pariz. — Iz Rima javljajo, da se v italijanski vladi v kratkem izvrše nekatere spremembe, ker med sedanjimi ministri ni sloga z ozirom na notranje reforme.

Anglija ne proda otokov Ameriki.

London. — Lloyd George je dejal v ponedeljek v nižji zbornici, da nima angleška vlada najmanjšega namena prodati zapadno-indijske otoke Združenim državam v svrhu poplačanja dolgov v Ameriki, kakor se poroča zadnje čase. George je dodal, da so prebivalci na teh otokih "zvesti podaniki kruni".

Bivši nemški princ aretiran.

Berlin. — Domagranski minister Noske je ukazal zapreti princa Joachima Albrechta, kajzerjevega sorodnika, ki pred par dnevi napadel člane francoske misije v nekem berlinskem hotelu.

Parnik z ruskimi beguni utonil.

London. — Iz Carigrada poročajo, da se je zadnji teden potopil parnik na Crnem morju, ki je bil natlačen z ruskimi beguni iz Novorosijska.

Novi predsednik v Moskvi.

Kopenhagen. — Leo Kamenjev je izvoljen predsednikom sovjeta v Moskvi.

Stavka rudarjev v Franciji.

Pariz. — Rudarji v Pas de Calaisu so zahtevali in vlada je vsled pomanjkanja premoga odredila, da morajo vse kavarne v Parizu zapreti vrata ob desetih, gledališča pa ob enajstih zvečer.

Čehi so obtoženi grozovitosti v Sibiriji.

London. — Poročilo v "Timesu" iz Harbina v Mandžuriji in datirano 19. februarja se glasi, da je skupina angleških častnikov na potu iz Omska proti Irkutsku videla skoraj na vsaki železniški postaji kupe nagih mrličev moških, ženskih in otrok, ki so bili zmrazjeni. Častniki obtožujejo Čehoslovake, da so med svojim umikanjem pred boljševiki povsod vstavili bolniške vlake, vzeli lokomotive in pustili vagonce z ranjenci in bolniki, da so zadnji zmrazili, nakar so domačini slekli mrliča in si prisvojili obleko.

Žračna črta med Londonom in Parizom.

Pariz. — Redni zračni poleti iz Pariza v London in obratno so v teku. Na prvem poletu je letalo "Goliath" nosilo 14 potnikov.

Ruski veliki knezi v cunjah na Turškem.

Carigrad. — Na otoku Proti, ki spada v Prinevo otočje, se nahaja več tisoč ruskih begunov iz Odeje, za katere skrbi ameriški Rdeči križ. Med beguni je bivši podgubernator iz Kijeva, podgubernator iz Odeje, pet generalov in večje število bivših ruskih knezov. Vsi so prišli v cunjah in popolni berači.

Švedska vlada je padla.

Stockholm. — Švedsko ministristvo je podalo ostavko.

Pojasnila glede dohodninskega davka.

VII.

Washington, D. C. — Dobiček, katerega je kdo imel pri prodaji stanovanjskih poslopj, strojev, farm in drugih posestev je podvržen dohodninskemu davku. Vsakdo, kdor je prodal svojo hišo, farmo ali kako drugo posest, mora navesti pri svojih dohodkih tudi dobiček, katerega je imel pri prodaji. Kako se ta dobiček izračuna, je bilo že pojasnjeno. Izpolniti mora tozadevno točko v uradni listini št. 1040 ali 1040-A. Ako je kdo prodal le del svoje farme ali posestva mora izračunati sorazmerni dobiček. Pri tem se ne sme ozirati na velikost površine, ampak na rodovitnost te zemlje. Ako je prodal najboljšo rodovitni del svoje zemlje, mora to vpoštevati pri določitvi dobička.

Ako ima neoznjeni, udoveli ali ločeni zakonski čistih dohodkov z zgoraj omenjenimi dobički tisoč dolarjev ali več mora izpolniti davčno listino. Oženjeni in oni ki mora skrbeti za neoletne otroke ali osebe, ki se ne morejo sami preživljati, morajo izpolniti te listine, ako znašajo listi dohodki z zgoraj omenjenimi dobički obeh zakonskih dva tisoč

dolarjev ali več. Pravico imajo odračunati za vsakega pod 18. leti starega otroka ali osebo, katere se ne more sama preživljati dvesto dolarjev.

Te listine morajo biti izpolnjene in vrnjene davčnemu uradu najkasneje 15. marca t. l. in dohodninski davek plačan tega dne.

VIII.

Washington, D. C. — Solastniki kakoršnihkoli podjetij brez oziroma, ali imajo vplačane deleže ali ne in ako služijo v kakem podjetju kot solastniki tega podjetja morajo plačati dohodninski davek od dohodkov, katere imajo od tega podjetja in sicer brez oziroma, ali so dobili izplačane te deleže ali ne. Tvrdba ali podjetje mora izpolniti uradne listine št. 1065, v kateri mora natančno navesti, kako je bil izračunan čist dobiček razdeljen med lastnike te tvrde.

Tvrdba sama kot taka ne plača direktno nobenega dohodninskega davka. Plačati pa mora vsak solastnik te tvrde od svojih dohodkov. Vsaka plača, katero dobiva ali v gotovini ali kak drugi odškodnini se mora vpoštevati pri določitvi dohodkov. Kdor pa dobi izplačano glavniško, celo vsoto ali del iste, se ne smata za dohodek pri določitvi dohodninskega davka. Ako je solastnik kakke tvrde imel še kakke druge dohodke poleg dohodkov od podjetja, pri katerem je on solastnik, mora iste tudi navesti pri določitvi svojih dohodkov. Ako fiskalno leto kakke tvrde ali podjetja ne soglašajo s časovnim letom, mora tvrdba izračunati dobiček podjetja na podlagi časovnega leta. Ozirati se mora na navodila uradne listine št. 1040.

Ta listina mora biti izpolnjena in vrnjena davčnemu uradu naj-

kasneje 15. marca t. l. in dohodninski davek plačan tega dne.

PRODAM

lepaga konja, ki tehta približno 1300 funtov, star je štiri leta. Ali pa se zamenja za kravo. Naslov je: P. J. McBride, 511 N. 2nd Ave., Virginia, Minn.

Začimbe, žilica in najraznovrstnejša

DOMAČA ZDRAVILA

katera priporoča, magr. Knellp. imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik.

MATH. PEEDIR

P. O. Box 772, City Hall Station, NEW YORK CITY.

SVOJE ROJAKE ZDAJ ZOPET LAHKO DOBITE V AMERIKO.

Priseljeniške postave ostanejo še zmeraj v veljavi kot pred vojno. Svojo rodbino lahko dobite v Ameriko. Podpisani vam bo dal navodila, kako dobite v kraju potne liste. Pišite, ali se pa osebno obrnite na znanega rojaka Matijo Skender, Javnega Notarja, 5227 Buttler Street, Pittsburgh, Pa. On vam bo stvar uredil in pojasnil. (Adv.)

DR. JOS. V. GRAHEK

edini slovenski zdravnik in ranocelnik v Pennsylvaniji. Zdravi vse otroče, ženske in možke bolezni. Uradne ure so: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388

843 E. Ohio Street, N.S. PITTSBURGH, PA.

NOVA ZVEZA ZA IZPLAČEVANJA DENARJA

Naše denarne pošiljke razpošilja in izplačuje sedaj po celi Jugoslaviji "Kraljevi poštni čakovni urad" v Ljubljani; to je tak državni zavod, kakor je bila O. k. poštna hranilnica na Dunaju, katere je mnogo let pred svetovno vojno izplačevala naše denarne pošiljke širom avstro-ograrske monarhije.

Jamčimo za vsako denarno pošiljko, toda za kakke mogoče zamude v izplačilu, ki bi se povzročile po drugih, brez naše krivde, pa ne moremo prevzeti nikake odgovornosti.

100 kron	\$1.20	500 kron	\$ 5.00
200 kron	2.25	1,000 kron	9.50
300 kron	3.00	5,000 kron	47.50
400 kron	4.00	10,000 kron	95.00

Označena cena so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi. Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER.

S PARNIKOM V JUGOSLAVIJO.

Na 31. marca ima odpluti parnik PANONA na Dubrovnik v Dalmacijo. To pusti potnikom priliko, da se pripeljejo s parnikom prav v Jugoslavijo.

New York — Havre ali Cherbourg.

9. marca — Royal George	17. aprila — Caronia
10. marca — La Touraine	22. aprila — Rochambeau
18. marca — La France	24. aprila — La Touraine
19. marca — Rochambeau	1. maja — La Lorraine
20. marca — Maurelania	1. maja — Imperator
27. marca — La Lorraine	
30. marca — Saxonia	New York — Trst.
3. aprila — La Savoie	9. marca — President Wilson
10. aprila — La Fayette	30. marca — Argentina
14. aprila — Royal George	V aprilu — Belvedere.
14. aprila — La France	New York — Dubrovnik
17. aprila — Maurelania	30. marca parnik Panina.

Navedeni vozni red je podvržen spremembam, zato je dobro, da vsak potnik piše naprej po pojasnila.

Potni listi. — Potnikom preskrbimo potne liste in drugo, kar rabijo za potovanje.

Prenočišče. — Snažno, udobno in varno prenočišče po primerni ceni dobite pri meni za časa bivanja v New Yorku. Iz starega kraja. — S parnikom La Savoie so prišli v Ameriko prvi slovenski naseljenici, katere sem poslal karte. Ako želite tudi vi dobiti sem svoje sorodnike, mi pišite.

Pošiljanje denarja.

200 kron za	\$ 2.00	100 lir za	\$ 6.25
500 kron za	4.80	500 lir za	29.50
1,000 kron za	9.40	1,000 lir za	59.00
10,000 kron za	93.00		

LEO ZAKRAJSEK
70 9th Ave. NEWYORK, N. Y.

Pošiljamo denar v staro domovino.

Sedaj lahko pošiljemo denar v vse kraje na

Slovensko, Hrvatsko, Dalmacijo in Istro.

Nadalje pošiljamo denar tudi v Srbijo, Bulgarsko in Rumunsko.

Jamčimo za ves poslani denar, enako kot pred vojno, da bode hitro in točno izplačan.

KASPAR STATE BANK
1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Kapital vloge je
vrednoten na
blizu \$9,000,000.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

Ustanovljena 8. aprila 1904.

Inšpur. 17. junija 1907

in državljani.

GLAVNI STAN: 2857-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.
GLAVNI ODBOR ZA DOBO 1919-1922.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODESK.

Predsednik Vincent Calhoun, podpredsednik Anton Hrest, Box 146, Camsburg, Pa. začasni gl. tajnik Math Turk, tajnik bolnišniške oddelka Paul Berger, začasni gl. blagajnik Frank S. Tavchar, upravitelj glavnice Filip Gudina.

John Underwood, predsednik, 400 Hay St., Springfield, Ill., Martin Zelenikar, Box 276, Barberton, Ohio, Joe Radich, Box 432, Smithton, Pa., Frank Smerek, 5800 Prosser Ave., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI ODESK.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VZNOJNO OKROŽJE: Rudolf Pleterski, Box 438, Bridgeville, Pa. ANTON RADICH, Box 73, White Haven, Pa. ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šuler, Box 184, Gross, Kans., za jugozapad. Leo Kuhar, Box 246, Gilbert, Minn., za severozapad.

Nadzorni odbor.

Matt Petrovič, predsednik, 15017 Waterloo Rd., Collinwood, Ohio, Jakob Ambrosi, 418 Pierce St., Eveleth, Minn., Joe Kalan, 1007 E. 74th St., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor.

Vincent Calhoun, John Underwood in Matt Petrovič.

Združitevni odbor.

FREDSIEDNIK: Frank Alst, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

John Trécl, Box 181, Lawrence, Pa.

John Owen, 242 Englewood, Detroit, Mich.

Joe Shuk, 1101 E. 63. St., Cleveland, Ohio.

Mary Udovik, 1844 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 5203 E. Clair Ave., Cleveland, Ohio. ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETA": Jule Zvertnik.

POZOR! — Korrespondenca s gl. urednikom, ki deluje v glavnem uradu, se vrši izključno s pisanimi listi, ki se nanašajo na posloje gl. predsedstva in na posloje Predsedništva S. N. F. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE se naslovijo: Bolnišniško tajništvo S. N. F. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. DENARNE POŠILJATVE IN STVARI, ki se vijejo gl. izvrševalnega odbora in jednake vsebne se naslovijo: Tajništvo S. N. F. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. F. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo M. Petroviču, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.

Vsi priitvi na gl. posadni odeli se naj pošiljajo na naslov: John Underwood, 400 Hay Street, Springfield, Ill.

Vse pritožbe proti upravitelju glavnice se naj pošiljajo na naslov: Predsedništvo S. N. F. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi iz drugih spisov, omenila, opisi, naročila in spili vseh, kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošiljajo na naslov: "Prosveta", 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

RESNICA

je, da mnogi ne vedo, kje bi mnogi bili najceneje, najhitreje in najzgodnejše postrobeni tako glade DENARNIH POŠILJATEV, kakor tudi FOTOVANJA v stare domovine, — to

RESNICA je, da se vse to doseže pri vsakomur prisotni in pod delavnim nadzorom so najzgodnejši in najhitrejši.

EMIL KISS,

katero bi naš čitatelj let pošilja našim ljudem denar v staro domovino in ima vedno najhitreje in najceneje.

Denarne cene se sedaj zelo nestrane, valed česar mi tolik al mogoče oglašati. Pripravljeni pa bodite, da bodejo dobili na svoj denar VEDNO najhitreje vrednot.

POTNIKOM SE PRESKRBE VSA URADNA DOVOLJENJA ZA POTOVANJE BREZPLAČNO!

VSAGO PO TEJ TVRDKI IZVRŠENO DELO JE POPOLNOMA GARANTIRANO!

Za vsa potrebna pojasnila obrnite se na:

EMIL KISS, BANKER,
133 Second Ave., cor. 8th St., New York, N. Y.

SPREJEMA HRANILNE VLOGE IN
PLAČA 4% OBRESTI!

DENAR V STAREM KRAJU IZPLAČAN

Na tem daljemo naznanje, da smo ravno kar prejeli vest od PRVE HRVATSKE STROJNICE V ZAGREBU, da je vsa denar bil izplačan. Potrdila razpošiljamo pravočasno pošiljateljcem.

Valed potnikoh, katere so bile nastale vsled izplačevanja, je NEMETH STATE BANK poslala 5 svoje uradnike v Evropo. Ti naj pa preskrbe, da se bode denar točno izplačeval, ter sedaj se vsako pošiljatelj točno izplača.

Pošiljatelj denar potom naše banke, ako želite, da ga točno prejmejo vaši v staro domovino.

Pošiljamo denar na hranilne vloge v vsako banko ali hranilnico v Jugoslavijo, ter vam preskrbimo hranilno knjižico brez vsakega troška.

Pošiljamo denar tudi brzojavno. Brzojav stane 2.50 dolarja. Pošilite denar hitro. Vrednost kronam raste.

1000 KRON ZA \$10.00

PRODAJAMO TUDI PAROBRODNE LISTKE

na vse črte. Prerokimo našim potnikom vse potrebne potne listine. Odpravimo na svojo črto, ki si sami želijo, preko Trsta, Dubrovnika, Bazele itd. Vredno se posode za potovanje pilite nam za pojasnila.

NEMETH STATE BANK

John Nemeth predsednik.

GLAVNI STAN: 10 E. 2nd STREET.

PODRUŽENICA: 1897—2nd AVENUE.

NEW YORK, N. Y.

POZOR NAROČNIKI.

Za oglašje so odgovorni le oglaševalci sami. Mi ne sprejemamo do njih nobene odgovornosti. Vsak, kdor kaj kupi in oglašje in če mu ni všeč, naj sam sebi pripiše. Vse odgovornosti in posledice naj nosi vsak sam. Upravitelj lista Crawford Ave., Chicago, Ill.

ROJAKI! Naročite se na knjižico

Knjževne Matice S. N. F. J. Matice izda pet knjig, kakor hitro se oglašje dvatisoč naročnikov. Naročnina s pristopnine vred prvih pet knjig je tri dolarje. Ako ni zastopnika Matice v vaši naselbini, pošiljte naročnino tajniku Matice: Frank Alst, 2124 South Crawford Ave., Chicago, Ill.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v objavi n. pr. (Januarja 31-30) poleg valnega imena in naslova pomeni, da vam je s tem davkom potekla naročnina. Posvetite jo pravilno, da se vam ne ustavi list.

IZID VOLILNEGA BOJA V SEATTLU.

V državi Washington so se združili strokovno organizirani delavci, farmarji in železničarji, da porazijo privatne interese v volilnem boju. Ta politična zveza delavcev, farmarjev in železničarjev se imenuje trojni sporazum.

Prva volilna bitka, pri kateri so se merile moči trojnega sporazuma z močmi privatnih interesov, se je vršila v Seattlu, pri kateri je izšel trojni sporazum s tako velikim številom glasov iz volilnega boja, da se privatni interesi boje, kaj prinese prihodnost, čeprav so kandidati trojnega sporazuma pri občinskih volitvah izvedli enega ostali v manjšini.

Ze primarne volitve so pokazale, da bo volilna bitka huda, kajti za kandidate trojnega sporazuma bodo glasovali vsi pošteni ljudje, ki so proti korupciji in odjranju delavcev in farmarjev.

Županski kandidat trojnega sporazuma je bil James A. Duncan, ki je prejel pri primarnih volitvah 26,040 glasov. Privatni interesi so imeli dva kandidata: župana Cecil B. Fitzgeralda in Hugh M. Caldwell. Prvi je prejel pri primarnih volitvah 21,419, drugi pa 28,518 glasov. Na volilni listek pri glavnih volitvah sta prišla Caldwell in Duncan. Slednji je ostal v manjšini, toda prejel je nad šest in trideset tisoč glasov.

Velebizniški listi so sicer zavirali, ko so izvedeli, da je zmagal kandidat privatnih interesov, ali pozna se na vriskanju, da ne prihaja urednikom teh listov od sra. Za Caldwell so delali političarji obeh starih strank — demokratične in republikanske. Obe stari politični stranki sta se morali združiti, da sta porazili kandidata delavcev, železničarjev in farmarjev. To pomeni, če bi bila vsaka stranka imela svojega kandidata, da bi bili obe stari stranki poraženi, kandidat delavcev, farmarjev in železničarjev bi bil pa izšel zmagovit iz volilnega boja.

Da je zmagal kandidat privatnih interesov, so pomagali tisti delavci, ki še niso spoznali, da kandidati starih strank ne zastopajo ljudskih interesov. Ali število takih delavcev se bo pri vsakih volitvah skrčilo, tako da bo prišel dan, ko bo kandidat privatnih interesov ostal v manjšini. Tega dejstva se zavedajo tudi uredniki velebizniških listov in zaradi tega jim ni prihajalo veselje od sra, ko so pisali o volilni zmagi privatnih interesov v Seattlu.

Delavci, farmarji in železničarji v Seattlu zdaj vedo, kako je močna njih politična armada. Šteli so prvokrat glasove ljudi, ki so za zdrave in pametne socialne reforme v ljudskem interesu in ki so proti privilegiranim privatnim interesom. In našli so tako veliko število glasov, da so lahko zadovoljni z uspehom, ki so ga dosegli v prvi volilni bitki, v kateri so nastopili z jasnim in določnim gospodarskim in političnim programom. Ta izid volilnega boja pa spodbuja tudi delavce, železničarje in farmarje v drugih mestih in državah, da se združijo v političnem boju proti privatnim interesom, ki so njih edini resni nasprotnik.

Zadnja splošna stavka v Seattlu je izučila delavce, da stavka ni tisto orožje, ki vodi do trajnih uspehov, ampak da je najboljša orožje volilni listek. Z volilnim listkom lahko osvoje mestni svet, državno legislaturo, pa tudi kongres. Kadar bodo imeli tako število svojih zastopnikov v postavodajnih zborih, da bo njih politična moč nekaj štela, tedaj bo imelo ljudstvo postave, kakeršne si želi in ki so potrebne za splošno ljudsko blagostanje.

Resnice. — Brzjav je sporočil, da so Korejci napadli Japonce in da so se Japonci pričeli umikati pred njimi. Ta dogodek je nauk, kam se pride, če se hoče tuje ljudstvo s silo podjarmiti.

Naraščanje delavske stranke na Angleškem je prisililo Lloyd Georga, da je pričel misliti na izvedbo socialnih reform.

Kongresnik Blanton, znani delavski sovražnik iz Texasa, je rekel, če kdo hoče dobiti stave pri volitvah, naj stavi na tiste kandidate, da bodo izvoljeni, katere je Samuel Gompers zaznamoval, da propadejo. Ali se je Gompers kaj naučil iz teh besed?

Marsikomu je vsaka ljubezen sumljiva, le ljubezen do njegovega lastnega žepa mu ni dvomljiva.

IZPLAČILO PROFITA V DELNICAH JE PROSTO DAVKA.

NAPACNA BRZOJAVKA JE POVZROČILA DIVJI PLES NA BORZI.

Premoženja so bila izgubljena in dobljena.

New York, N. Y. — Mrs. Mabel Macomber je vložila tožbo, da davčni uradnik Eisner ne sme od nje zahtevati dohodninskega davka od 1,100 delnic, ki jih je prejela od Standard Oil družbe kot del izplačanega dobička. Tožba je šla od instance do instance, dokler ni prišla pred najvišje sodišče, ki je izreko sodbo, po kateri se ne plača dohodninskega davka od delnic, ako so bile izročene te delnice lastniku kot delež od dobička.

Velike korporacije niso še razdelile dividend, kajti čakale so na razsodbo najvišjega sodišča. Zdaj bodo nekatere korporacije del dividende razdelile v delnice in delničarjem ne bo treba plačati od teh delnic dohodninskega davka, čeprav je dohodek.

Vlada bo valed te razsodbe iz gubila velike vsote na dohodnim skem davku. Veliko oseb bo zahtevalo, da se vrne vplačani davek od takih delnic.

Nekateri cenijo, da bo morala vlada povrniti najmanj okoli sto milijonov dolarjev vplačanega davka.

Dow Jonesova agencija je takoj brzjavno sporočila razsodbo bori. Ali brzjavka je bila na pačna. Mipilo je okoli štirideset minut, da je bila prva brzjavka popraviljena. V tem času so se pri odigrani divji prizori na borzi.

Vrednost delnic je pričela plezati navzgor, pa zopet padati. Bil je pravi kankan na borzi. Nekateri so izgubili premoženja, drugi so jih pa priigrali. Nekateri borzija ni močjo verjeti, da je bila nevedoma napravljena napaka, ampak trdijo, da je bila navadna borzjanska poteza, in zagadeli za ltevajo preiskavo.

VELIK NAPREDEK ČESKI DELAVSKE ZADRUŽNE PRODAJALNE V CHICAGU.

Chicago, Ill. — Češka delavska zadruga prodajalna v Chicagu, pri kateri je tudi nekaj Slovencev kot članov, in ima dva podružnica, eno v Ciceru in eno na Loomisevi cesti (glavni prodajalna je na Trumbull ulici) je v zadnjem poslovnem letu zelo napredovala. Prometa je imela vse tri prodajalne skupaj, v zadnjem poslovnem letu \$125,648, 03. Članom je izplačala ta zadruga prodajalna štiri odstotke dobička.

ALI SO POTREBNE ZADRUŽNE VELENAKUPNE DRUŽBE.

Chicago, Ill. — Glasilo "Narodne zadrugne zveze" poroča, da so posamezne zadrugne prodajalne, ki trgujejo na drobno, kupile preteklo leto za nad \$120,000,000 raznega blaga od privatnih velenakupnih trgovin. Ako bi te zadrugne prodajalne kupile te potrebščine od svoje skupne zadrugne velenakupne zveze, bi prihranile najmanj deset odstotkov ali \$12,000,000 in člani teh zadrugnih prodajal bi dobili najmanj šest milijonov od tega dobička. Ako bi imeli svojo lastno zadrugno prodajalno, bi delničarji zadrugnih prodajal dobili lanske leto šest milijonov več dobička, katerega so spravili privatni podjetniki.

In potem naj pa še kdo reče, da zadrugne velenakupne zveze niso potrebne!

ZNAN HOTEL POGOREL DO TAL.

Old Point Comfort, Va. — Ogenj je uničil znani Chamberlinov hotel, ki je bil zgrajen s kongresnim dovoljenjem na prostoru, kjer je nekoč stala trdnjava Monroe. Na pomoč so prihitali ognjegaši iz vseh bližnjih mest, toda šele po večurnem delu, ko je ogenj uničil še nekaj bližnjih poslopij, se jim je posrečilo omejiti požar. Škoda znaša nad dva milijona dolarjev.

V hotel so prihajali gostje iz vseh krajev Združenih držav in navadno je bilo že o Veliki noči prav živahno življenje v hotelu.

Francoski socialisti povabijo neodvisne v Nemčiji na konferenco.

Pariz. — Kongres francoske socialistične stranke, ki je bil pred par dnevi zaključen v Strassbourgu, Alzacija, je pokazal, da so francoski socialisti po večini revolucionarni. Kongres je sprejel resolucijo, da francoska stranka izstopi iz druge Internacionalne, takoj nato je bila sprejeta druga resolucija, ki se glasi, da stranka ne stopi v tretjo Internacionalno s sedežem v Moskvi. Francoski socialisti so torej momentalno zunaj vsake Internacionalne, ampak s tem še ni rečeno, da so konservativni. Resolucijo proti vstopu v Leninovo Internacionalno je predložil Jean Longuet, vnuk Karla Marksa, ki je do pred kratkim še veljal za boljševeka, a zdaj ga napadajo kot reakcionarja in postavljajo v družbo s Paulom Reuandelom, voditeljem desnega krila. Resolucija Loria za vstop v komunistično Internacionalno je propadla z neznamno manjšino. Kongres je tudi sklenil z veliko večino, da se ločeni socialistični poslanci, ki niso hoteli pri zadnjih volitvah kandidirati na skupni strankini glasovnici, izključijo iz vseh odborov stranke.

Kongres je tudi sprejel resolucijo, ki izreka gorke simpatije neodvisnim socialistom v Nemčiji in jih vabi na konferenco s francoskimi socialisti za izdelanje narisa za bodočo Internacionalno. Nekateri delegatje, posebno iz Alzacija, so kritizirali ta korak, češ, da je še "prezgodaj družiti se z Nemci."

Poročilo Daniela Renoultu o bojočem programu stranke, ki je bilo odobreno na kongresu, se deloma glasi:

"Francoska socialistična stranka izjavlja, da druga Internacionalna ne odgovarja več revolucionarni situaciji, ki obstoji v večini narodov. V drugi Internacionalni se le majhna peščica socialistov. Nasproti tej stoji tretja Internacionala, ki je bila organizirana v koren 1919 in katera ima program čistega razrednega boja, kar pomeni bil formuliran v komunističnih manifestih in v amsterdamski resoluciji iz leta 1904. To je neovrgljiv princip socialističnega gibanja. V novi Internacionali so ruski boljševeki, večina italijanskih socialistov in večje ter manjše frakcije na Švedskem, Danskem, Bolgarskem, Ogrskem, v Nemčiji, Ameriki in Angliji. — Simpatiji do neodvisnih socialistov v Nemčiji, ki so od leta 1914 ostali zvesti svojim revolucionarnim tradicijam, francoska socialistična stranka izjavlja, da ne more ostati v stari Internacionali, v kateri je Nemčija zastopana po Judeh, kontrarevolucionarjih, kakeršna sta Filip Scheidemann in Gustav Noske. — Iz simpatij do vsakega gibanja za emancipirane proletarijata izjavljamo, da smo solidarni z rusko revolucijo in odbojamo najenergičnejše vsak poskus našega sodelovanja v buržoaznih vladah, kakršno smo videli pri koncu vojne.

Francoska socialistična stranka zahteva:

1. Direktni davek na dohodek in kapital, temelječ na konskripciji bogastva.
2. Socializiranje vseh kapitalističnih monopolov.
3. Državno organiziranje prometa pod vodstvom odgovornih tehnikov.
4. Občinska kontrola stanovanjskega problema."

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. H. Aurora, Ill. — Pristo slovenskega izraza takorekoč nimamo za angleško besedo "store". Nekateri rabijo besedo "prodajalna", drugi zopet "trgovina" in ljudski izraz je "štapena". Vse tri besede imajo pa splošen pomen v književnem jeziku se rabijo tudi vsa tri imena. Nobena napaka ni, ako rabite katero izmed gornjih imen. Nekoliko lepše zveni, ako rabite "prodajalna" ali "trgovina" in nobena napaka pa tudi ni, ako rabite besedo "štapena", ker je slednje ljudski izraz.

M. P. Klein, Mont. — Za posla snila se obrnite na "U. S. Department of Agriculture", Washington, D. C. Nam niso podrobno znane o tej predlogi.

Spomenica jugoslovanskih poslancev iz zasedenih krajev.

Prepovedali so vsako rabo hrvaškega jezika v javnih uradih. Petje hrvaških narodnih pesmi je prepovedano pod kaznijo z ječo. Italijanske vojaške in civilne oblasti so preiskale vsa stanovanja Jugoslovancev in to večkrat ne samo enkrat, brez vsakega najmanjšega povoda. Poestni napadi na Jugoslovane na Reki od strani posurovele mladine na ukaz italijanskih agitatorjev skor ni vredno omenjati, ker je to nekaj splošnega in vsakdanjega. Italijanske oblasti so zatirale hrvaški list "Primorske Novine", ki je izhajal na Sušaku in sicer na najbolj surov način: Italijanski vojski so udri v tiskarno in uredništvo tega lista in razbili vso opravo, uničili stroje in takorekoč popolnoma demolirali celo tiskarno in uničili vse. In pri tem so italijanski vojski popevali: "Mi gremo v Zagreb!" Za vsak navedeni posamezni slučaj je na razpolago tisoče pri in večino iz poved teh pri so v uradu narodnega sveta v Sušaku.

Brezštevne nerednosti so se dogodile na Reki za časa mestnih volitev. Nek ameriški časnikar, dopisnik čikaške Tribune, ki je bil slučajno na Reki za časa teh volitev, je videl na lastne oči, kako so se vršile te volitve. Ko je prošil za dovoljenje, da bi šel na voličke, mu niso hoteli dovoliti in ko je protestiral je bil aretiran od italijanskih oblasti in izgnan iz Reke z vojaško silo.

Italijanski časnik "Avanti", katerega poročilo je prinesel tudi francoski list "Presse de Paris" 1. decembra, je poročal sledeče o teh volitvah: Od vseh volitev, katerih je bilo 7658, je bilo več kot 4000 žensk, okrog 2900 vojakov (arditov) in samo okrog 700 reških mešanov. Predsednik in tajnik reške avtonomne stranke, ki sta sedaj v Parizu, sta ravnozar predložila nov protest radi teh volitev vrhovnemu svetu mirne konference.

Priloga 2.

V vseh okupiranih krajih so italijanske oblasti uvedle italijanski jezik ne samo v javnih uradih, ampak tudi v običevanju z inozemstvom. Vled neke odredbe tajnika za civilno službovanje v Zadru, ki je datirana 1. 12. 1918, št. 4964 je dobil okrajni predstojnik na otoku Hvar ukaz, da mora vslužbiti v svojem uradu izključno le Italijane. Po odredbi z dne 2. 12. 1918 je italijanska vojaška administracija v Zadru vpeljala italijanski jezik v vseh uradih in uradovalo se je splošno v italijanskem jeziku. Italijanski vojski poveljnik v Starem Gradu je odjavil 25. 12. 1918, da morajo biti vsa privatna pisma, katere pregleda vojaška cenzura, pisana izključno v italijanskem jeziku. Italijanski jezik je bil vpeljan v vseh običajih kot uradni jezik, katere niso bile razpuščene. To je bilo v Gorici in Istriji. Italijanske vojaške okupacijske oblasti so zapovedale duhovnikom v farah Kastel, Korta, Volosko, Lovran, Mošćenice, Veprinae, Pazina, Gorzjan, Završje, Lovrečič, Osor, Narezine in na otokih Krk, Kres in Lošinj in še več krajih v Istriji in gorški okolici, da morajo pridigovati izključno v italijanskem jeziku, akoravno velik del prebivalstva ne razume italijanskega jezika. Duhovniki, ki se niso hoteli pokoriti tej odredbi, so bili aretirani (Martnik, vikar v Zdrnju) ali pa izgnani (Matej Dubovid v Lovrečič, Ivan Mandić v Kastelu, Den Josip Mandić v Kastavu, J. Milović, vikar v Baski, dr. Klement Bonifacij na Malem Lošnju, itd. itd.) ali pa internirani (Plešić na Malem Lošnju, Bernardin istotam, Ferdinand Herdy, vikar pri sv. Lovrenu pri Labinju, itd.) V fari Krkavei (Istrija) je tamošnji vikar pridigal na božični praznik 1. 1918 v hrvaškem jeziku; med pridigo je prišel v cerkev nek italijanski karabinijer ter zakričal, da mora pridigati v italijanskem jeziku. Enaki dogodki so se pripetili v več krajih na Malem Lošnju, Zmiju in drugje.

Od brezštevlinh proklamacij, s katerimi se je prepovedalo razbesiti jugoslovanske zastave in posluževati se jugoslovanskih jezikov, predložimo samo nekaj izpisov.

Tukaj je!

Kablogram iz Beograda v Cleveland.

Dragi moj Lojze! Pravkar sem prisegel kralju, in sicer pravilno in iz sra, ne pa tako kot delajo drugi. (Sicer sem že enkrat prej prisegel Francoježu, ampak to so postranske stvari.) Pozdravi moje prijatelje v Clevelandu in Čikagi. — S sobratiskim pozdravom

dr. A. Korošec.

Nacionalna za delavske kandid.

Socialistični kandidat za predsednika mora biti letos pripravljen na vse. Dobro je, da se pravočasno pripravi za sledeča ali podobna vprašanja, ki mu bodo zastavljena na shodih:

Ali nisi morda pomagal linčati župana v Omahi?

Čuj, kandidat, koliko milijonov dolarjev si dobil iz Moskve za volilno agitacijo?

Kaj, če bi bil ti kriv potresa v Mehiki?

Ako si res patrijotečen Američan, koga bolj ljubiš, John Smitha ali rimskega papeža?

Ali nisi bil oče sedmerih otrok, predno si se potočil?

Dnevna vest: Papež je odlikoval pristnega Američana. Piše se Boleslav Pochnalsky.

"Socialisti so prodali, prodali Lahom Trst, Trst, Trst."

To zapišemo samo zato, da se lučna fraza ne pozabi prekmalu.

Kdo pobaše diferenco med 67 centi, ki jih dobi premogar za to, no nakopnega premoga, in devetimi dolari, ki jih plača konzument za tono premoga?

Nezanesljive stvari.

Čikaško vreme, štirinajst točk, demokratska prohibicija, Trocki jeva smrti, papeževa nezmožljivost, Rockefellerjeva radodarnost, Blaznikova pratika, liga narodov, patrijotizem klerikalcev, kameleonova dlaka in Kazimirjev dnevnik.

Japonska pripovedka.

"Jaz sem hogat človek", je dejal vdovec Pakura ženitvenemu agentu. "Preskrbi mi nevesto, ki mora biti lepa, mlada, varčna, gibčna, pobožna, inteligentna, pridna in poslušna, živahna in vedno vesela, dobra kuharica, izobražena v zgodovini in filozofiji, nadarjena v godbi in petju, zdrava in neomadeževane preteklosti." — "Obžalujem, prepozno ste prišli", je odgovoril agent. "Pred tisoč leti je bila približno teka spaka, toda vzeli so jo bogovi za svojo gosposdino. Priporočam vam, da si vzamete dvajset služkinj, ki vam mogoče ustrežejo z nekaterimi naštetimi čednostmi."

"Velika krivica!"

"Jaz, oče Kazimir, sem pravi oče ne samo Ave Mieke in Neednosti, temveč tudi vas, faranov, in vas, članov katoliške jednote, vas vseh sem jaz oče, jaz, oče Kazimir!... Kdor ne spoštuje mene, kdor taji moje očetovstvo, ta prelomi moje četrto zapoved "spoštuj očeta in mater itd.", ki sem jo dal jaz, oče Kazimir, kajti jaz, oče Kazimir, sem vaš Bog in Zvonec je moj prerok!..."

Jadransko vprašanje.

Rezultat enoletnega reševanja: ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?

Zdaj ko so boljševeki prenehali bežati, bo pa Villa bežal. Nekdo mora bežati, danteha know?

Vremenski kazalec: Chicago, jasno. London, oblačno. Reka, kraška burja.

Nekdo predlaga, da bi zemljani dali signal Maršu z velikim oblakom dima. Morda bo kaj. Pater Kazimir že kaj hudiču eno desetletje in končno se mu je le oglasil in mu poslal svojo fotografijo. Mogoče zdaj proda svoj patent.

Listi poročajo, da Turki postavijo v Carigradu spomenik sedanjemu papežu. Pravilno bi bilo, da Turki postavijo spomenik papežu Aleksandru VI., kristjani v Rimu pa spomenik sultanu Sulmanu.

Kajlebriga.

200, 1 1/2 in. 25110, 1 1/2 in.

Iz glavn. urada S. N. P. J.

VAŽNO POJASNILO ZA DRUGOSTEVNE TAJNIKE

Ne pozabite prebrati pojasnila na društvenih sejah.

Nekatera društva so naznanila po svojih tajnikih, da ne morejo nominirati kandidatov za tajnika, blaginika, porotnika itd., ker nimajo članov, ki bi prevzeli kandidature za izpraznena mesta v gl. odboru. Vsem tem društvom naj služi v pojasnilu, da lahko nominirajo člane kandidatur, ki niso člani njihovega društva. Vsako društvo SNPJ ima pravico nominirati kandidatur vsakega člana SNPJ, četudi je član drugega društva. Tudi vprašati ni treba nikogar, če ni član društva, če ho sprejeti kandidatur, kajti preden bodo tiskane glasovnice, bo glavni urad vsakega kandidata vprašal, če sprejme kandidatur. Matthew J. Turk, začasni tajnik.

IZ URADA PREDSEDNIKA TISK. ODBORA.

I. I. Sheboygan, Wis. — Vaš dopis ni za javnost; sama osebnost.

DOPISI.

Henrijeta, Okla. Pazno čitam "Prosveto", toda ne najdem med dopisi niti enega veselega poročila. Vsa dopisniki poročajo o boleznih, nesrečah, smrti in slabih delavskih razmerah ter o nezmožni dragini.

Najbolj me je pa pretresla novica, katero sem čital med dopisi v št. 47 "Prosvete" dne 26. februarja iz Evergreena, Kanada, v kateri dopisnik poroča o nesreči, ki je zadela družino John Sarcevo in o smrti mojega sorodnika John Sarca, ki ga je doletela pri delu v premogorju.

Vašega tega prošim dotičnega dopisnika, da bi mi podal natančne informacije glede, ponesrečenega rojaka in njegove družine, da zamorem obvestiti njegove sorodnike v stari domovini.

Družini pokojnika pa izrekam moje najiskrenejše sožalje. — Tebi, dragi sorodnik, pa naj bo lahka tuga zemlja.

Tudi meni je nemogoče poročati veselih novic iz tukajšnje okolice. Influenca razsaja v tukajšnji okolici, kot da bi imela "kontrakt". Tudi mene in moje soprogo je položila za par tednov v posteljo.

V kolikor se pa tiče dela, pa skoro ni vredno omenjati, ker tukajšnji okoliki premogorjci obratujejo komaj po dva do tri dni na teden in že kakor tri tedne. Zasluzek nikakor ne odgovarja sedanjim draginjam življenjskih potrebščin, ki navašajo z vsakim dnevom. — Vašega tega ne svetujem rojakom, da bi hodili sem za delom, akoravno se delo lahko dobi, toda kaj pomaga, ker rovi ne obratujejo. — Vreme imamo pa prav spomladansko. — John Rakeff, R. F. D. 2, box 50, Henrieta, Okla.

Lorain, O. — Semeni, katerega so priredili tukajšnji rojaki v korist "Slovenskega narodnega doma", je vspeh v splošnem zadovoljnost vseh, udeležencev, kakor tudi prisiliteljev, kljub nekaterim nemočnostim, kot boleznim "flu" in vremenskim neprilicam. Čisti preostanek tega semnja (far) znaša okrog sedem do osem sto dolarjev. Iz tega se razvidi, kako navdušeni so tukajšnji rojaki za "Slovenski narodni dom" in da uvidijo potrebo te narodne stavbe v tukajšnji naselbini. Vseh te prireditve pa tudi kaže, da se tukajšnji rojaki zanimajo za napredek naselbine v vseh oziirih. Vsa čast jim in jim kličem, le tako naprej po začrtani poti in vspehi bomo.

"Slovenski narodni dom" se bo pričel graditi prej, ko mogoče in kmalo se bo dvigala stavba ponosno na vogalu Perl ulice in 31. ceste, ki bo nosila napis "Slovenski narodni dom".

Ker pa nekateri rojaki niso povsem zadovoljni, da bo stala ta stavba na vogalu Perl ulice in 31. ceste, me veže dolžnost, da pojasnim vsem rojakom, iz katerega vzroka smo izpomenili naš prvotni načrt.

stavba "Slovenski narodni dom" ne odgovarja potrebam in načrtu kajti kanal je preplitev in radi tega je nemogoče dobiti dober temelj za stavbo in je tudi popolnoma izključeno, da bi zgradili klet. Brez kleti pa ne more biti nobena vsaj nekoliko modernejša stavba. To sta dva pogojuvna vzroka, radi katerih smo zavrgli stari prostor. Vsakdo lahko izpovedi, da je nemogoče zgraditi dobro stavbo brez dobrega temelja in dobre kleti. Nadalje, cesta v tem delu mesta tudi še ni urejena, kot bi mogla biti, stranski hodniki niso tlakovani, vodovod tudi še ni zgrajen od tega prostora in ravno tako niso položeni evi za plin. Ako bi zgradili "Slov. nar. dom" na starem prostoru, bi morali vse to sami zgraditi, vendar bi se gradbeni stroški zvišali. — Resnice je, da je Globe ulica kolikor toliko prometna ulica, toda v nobenem oziru se ne more primerjati z Perl ulico, ker je glavna ulica v So. Lorainu.

Ako že hočemo graditi stavbo "Slov. nar. dom", zgradimo stavbo, ki bo odgovarjala našim potrebam in željam in da bo v resnici kraj cele slovenske naselbine v Lorainu in da bo stavba v resnici služila namenom, vsled katerih hočemo zgraditi "Slov. nar. dom". Vsa tega moramo dobro presoditi in se ozirati na vse okoliščine in obstoječe razmere in se ne smemo ozirati samo na ene ugodnosti, ampak na vse. Zgraditi moramo SND na onem prostoru, ki najbolj odgovarja vsem potrebam in načrtom in ne samo enim.

Poleg že navedenih vzrokov stari prostor ni primeren za SND tudi radi tega, ker se Slovenci vedno bolj izseljujejo iz dotične okolice in se naseljujejo na vzhodni strani valed vedno večjega pritiska od strani Ogrov. Ako bi zgradili SND na starem prostoru, bi ne bil v sredini slovenske naselbine ampak v sredini magarjanske naselbine. Kajti Magjari se vedno bolj naseljujejo v dotičnem delu mesta. Želja vsakega rojaka je pa gotovo da stoji "Slovenski narodni dom" v sredini slovenske naselbine in na najlepšem kraju, katerega je le mogoče izbrati. Poleg tega pa tudi stari prostor ne odgovarja načrtom, katere smo izdelali.

Stavba "Slovenski narodni dom" mora tudi pričati o kulturi Slovencev in pričati, da se zavajamo duha časa in da korakamo po poti napredka naprej z drugimi narodi in da ne zaostajamo v napredku. Valed tega mora biti ta stavba tudi zgrajena v duhu napredka, da bo pričala drugim narodom o našem napredku. Valed tega mora biti ta stavba zgrajena moderna.

"Slovenski narodni dom" je pa tudi odvisen od dohodkov z oddajo prostorov, katere mi sami ne bomo rabili. To je pa le mogoče, ako zgradimo SND na takem prostoru in tako, da bomo mogli oddati prostore v najem. Ako zgradimo na starem prostoru, nam je nemogoče zgraditi klet in brez te ne moremo oddati spodnjih prostorov v najem. Kajti vsakdo, kdor najame prostore v trgovske svrhe, najame prostor, kjer ima na razpolago dobro klet. Poleg tega bomo hitreje oddali prostore v najem in pod boljšimi pogoji, ako zgradimo SND na novem prostoru kot pa na starem. Poleg tega pa, kakor je razvidno iz proračunov, gradbeni stroški ne bodo sorazmerno nič večji.

Valed tega opozarjam vse rojake v tukajšnji naselbini, da se ozirajo na omenjene razloge, valed česar smo izpomenili naš prvotni načrt in razvideli bodo, da je le v korist SND in nam sama, ako zgradimo SND na novem izbranem prostoru. Ako zgradimo kaj, moramo upoštevati vse ugodnosti in ne samo enih. Prireditvi moramo dobro, kje dobimo boljše pogoje za napredek in kateri prostor bolj odgovarja našim potrebam in kje bomo imeli večje dohodke. — Apeliramo na vse tukajšnje rojake, da delujemo z roko v roki in naš predelek je zasvojen. — Omenim naj tudi, da so pri zadnjem semnju prinesli kokiš največje dohodke in tudi največje zabavo. Valed tega vsa čast onim rojakom, ki so dražili kokiš.

V zadnjih časih so se pričeli rojaki zelo zanimati za odhod v staro domovino in marsikateri sem že čul, ki je rekel, a kaj Amerika, jaz odpotujem v Jugoslovijo.

THINGS THAT NEVER HAPPEN

By GENE SYMCO

Nellie, nikar ne deni tako veliko smetane na moje breskve. Iz kofa: Tole se skoraj sliši vsako jutro v vsakem prehranjevališču.

slavijo. Toda jaz ne svetujem nikomur, da bi odpotoval v Evropo vsaj za dogleden čas ne in da bi potrošil na potovanja svoje krvavo zaslužene cente. Opomniti moram pri tem to, da ni treba misliti, da sem jaz kak agent ali kaj podobnega. Vzrokov za to imam več kot dovolj, da svarim rojake pred odpotovanjem v staro domovino. Kajti razmere v stari domovini so se popolnoma neurejene in skoro vsakdo se že kesa, kdor je odšel v stari kraj. Omeniti hočem samo en slučaj. Nekaj rojak, ki sem ga dobro poznal in sva bila vedno dobra prijatelja, je odpotoval v oktobra mesecu v staro domovino. Sedaj mi je pa sporočil, da se zelo kesa, da je odšel v staro domovino. Potoval je 75 dni in potrošil je na poti le 56.000 kron, kar je precej lepa vsota. V stari domovini se niso one razmere, v katerih bi mi ameriški rojaki lahko živeli. Kajti tam se ni prave svobode in jo tudi ne bo, dokler ne bo ljudstvo samo prišlo. S tem pa jim tudi ne pomagamo, ako odhajamo v stari kraj. Valed tega opozarjam vse rojake na to in da dobro premislijo, predno odidejo. Kajti storjeni koraki se le težko popravijo. Marsikateri, ki je že odšel v staro domovino, bi se rad povrnil, ako bi mu bilo mogoče.

Ako že hočemo pomagati našim svojem v stari domovini, pomagamo jim najbolje, ako jim pošljemo to, kar najbolj potrebujejo. Apeliramo tudi na rojake, da naj naročujejo list "Prosveto" za svoje v stari domovini, da bodo razvideli, da niso tako osamljeni, in da se tudi mi ameriški Slovenci zanimamo za njih usodo in da se borimo za pravice celokupnega slovenskega naroda in Jugoslovancev sploh. Najbrže bodo v tekočem letu volitve v Jugoslovijo, od katerih bo odvisno, ali bo Jugoslavija svobodna republika ali pa še monarhija. Na vse to je treba opozarjati rojake v stari domovini in delovati v to, da bo Jugoslavija v resnici svobodna država, ljudska in da bo ljudstvo vladalo ne pa kak poedinci. — Le na ta način jim najboljše priporočamo do blagostanja, svobode in napredka.

Rojaki, vpoštevajte vse to in koristili bomo sami sebi in našim dragim v stari domovini. Nihe naj ne hiti v staro domovino, da se ne bo potem kesa! — John Plakur, predsednik SND.

Black Diamond, Wash. — Delavski razmere v tukajšnji okolici so se precej povišale, ker prenegovno obratujejo s polno paro. Zasluzek pa ravno komaj zadostuje za primerne življenjske potrebšrine. Da bi pa kdo kaj dal na stran za slabe čase ali po za stara leta, pa se za misliti ni. Da nam ne preostaja preveč avenca, za to že naši ljubji profiterji skrbijo, ker dobro vedo, kako se najlažje iztisne denar iz ubogega delavca. Pribojčali so nam plačo za 14% 29. februarja t. l. Nad vse pretresljiv pogled je bil na žalostno so-prgo in nedolžne sirote, ki so

odstotkov. Tako delavec vedno plača dvakratno toliko, kot je dobi zločinsko plačo. In draginja pa še vedno pleza navzgor in menda ni na zapadu bolj hitro kot pa v drugih krajih. Ako bo tako šlo naprej, nam kmalo ne bo toliko preostalo, da bi se pošteno preživeli, ako bomo tudi delali in garali vsak dan.

Strokovno organizirani delavci posebno še premogarji ne borijo za krajši delavnik. Naši zastopniki so predložili zahtevo po šesturnem delavniku in pet dni v tednu, kar popolnoma zadostuje za delo globoko pod zemljo. Toda sedaj se ni nobenega glasu, kaj so sklenili o tej naši zahtevi. Sicer smo pa premogarji tu na daljnem zapadu še popolnoma izgubili vsako upanje, da bi dosegli to. V veljavni je sicer osemurni delavnik, toda vsak premogar je takorekoč na delu devet do deset ur na dan. Kajti k delu moramo računati tudi izgubo časa, ko gre delavec na delo in potem od dela ali iz površja zemlje do svojega prostora v rovu in potom zopet iz rova na površje zemlje. Pri tem je premogar ravno tako v življenjski nevarnosti kot pa pri svojem delu. In za to izgubo časa ne dobi premogar nobenega plačila. Ako bi se ta čas vračunil v tem osemurnem delavniku, bi se že veliko poznalo vsakemu premogarju. Gotovo ne bo nihče pričakoval, da bi se premogovni baroni zanimali za to, ker njih briga je le polna denarna mlačaja in se niti najmanj ne brigajo za one, ki jim kupijo milijone. Oni se ne zmenijo, kako delavec živi in ali zadostuje njegov zaslužek za življenje ali ne.

Delo se zelo težko dobi v tukajšnji okolici in radi tega ne svetujem nikomur, da bi prišel sem za delom. Kajti tukaj je veliko delavcev, ki čakajo na prostore ali delo.

Španska influenza razsaja tudi tukaj in že precejšnje število oseb je bolanih na tej bolezni. 25. februarja je umrl v tukajšnji naselbini dobroznani in obče priljubljeni rojak Jakob Šarjak. Bolehal je že nad leto dni za želodnim rakom, katerega je dobil vled napornega dela v premogorju, pri katerem delu je bil že vreden od mladih let. Pred nekoliko leti si je kupil kos zemlje, kjer se je nastanil z upanjem, da bo kmalo vendar živel nekoliko boljše kot je dosedaj. Toda smrt mu je prekrizala račune in upanja po boljšem življenju se ni izpolnilo. Legel je v prerani grob, star je bil šele 41 let. Doma je bil iz Podrečja na Spodnjem Štajerskem. Tu zapuša žalostno soprogo in pet nedorastlih otrok. Bil je zaveden delavec in zvest delavskim organizacijam. Bil je član društva "Zastave Slave" št. 4 SSPZ, katero društvo ga je sprejelo k večjemu počitku. Pokojni se je podvrget operaciji 25. februarja v upanju, da bo ozdravil, toda operaciji je takoj podlegel. Pogreb se je vršil 29. februarja t. l. Nad vse pretresljiv pogled je bil na žalostno so-prgo in nedolžne sirote, ki so

plakali ob odprtem grobu in zaman klicali svojega drugega roditelja. — Spavaj mirno dragi pokojnik in lahka naj ti bo tuga gruda. — Žalostnim ostalim pokojnikom pa naše najiskrenejše sožalje.

Se precej je rojakov, ki niso pri nobenem podpornem društvu, da bi se preskrbeli za slučaj bolezni ali kake druge nesreče. Apeliramo rojake, da pristopijo k kakemu podpornemu društvu, ker imate lepo priliko in se nihče ne more izgovarjati, da nima prilike ali da so preodaljena. Kajti v tukajšnji naselbini vzdržujemo tri različna podporna društva in sicer SNPJ, SSPZ in JSKJ. Ne odlašajte, ampak pristopite takoj, ker na vete, kje in kdaj vas čaka nesreča. Pristopite k enemu ali drugemu.

Nekako šest milj od tukaj, v naselbini Cumberland, je bil v noči med 25. in 26. februarjem napaden in ustreljen rojak Josip Pačich. V dotični naselbini je imel prodajalno in tudi pokto. Vzrok napada še ni pojasnjen. Ukradenega ni bilo nič in sedaj se policija bori glavo, ali je bil ta napad izvršen iz maščevanja ali so pa bili napadalcu prepovedani in niso imeli časa pobrati vrednosti. Ako bi se policija malo bolj zanimala za razne zlikovce kot se za tihotapske žganjekuharje, bi ne bilo toliko tolovajskih napadov. — F. Milavec.

La Salle, Ill. — Tukajšnje dramatično društvo "Sofa" priredi na velikonočno nedeljo dramatično predstavo "Lumpaci Vagabund". Pričetek predstave točno ob polosmi uri zvečer. Pri predstavi bo sodeloval izvrstni orkester pod vodstvom J. J. Kalashinskija. — Da so vse vloge v dobrih rokah, naj vam omenim samo tri: Anton Jenko, Klopčič Frank, Ravnika Kueftra in Avgust Brate Kdor je pa tako radoveden, da bi rad znal še za nadaljnje 25 vlog naj si jih pa pride ogledat, ker jim ne bom omenjal vseh, kar bi to bilo proti "postavi". — Vstopnina Rezervirani sedeži po 75c, drugi sednji po 50c, za otroke po 25c. — Vstopnice se dobijo pri upravitelju "Slov. nar. doma".

Apeliramo na rojake v tej naselbini in bližnji okolici, da se udeležijo te prireditve v polnem številu. Čisti preostanek te prireditve je za "Slov. nar. dom". — Fred Malgaj, tajnik "Sofe".

Thomas, W. Va. — Marsikater rudar je prejšnja leta, kakor tudi lansko, plačal dohodninski davek tudi od one vsote, katere je porabil za strelivo, ker marsikateri ni vedel, da od te vsote ni treba plačati dohodninskega davka. Tudi vsakdo lahko odračuna od vse dohodkov vsoto, katero je plačal za streljivo. Toliko v pojasnilu rudarjem. — Blas Pavšek, narodnik.

Great Falls, Mont. — V tukajšnji naselbini se je odigrala 1. marca t. l. okrog sedme ure zvečer tragedija, ki se je končala s smrtjo enega Hrvata in drugi je pa v okrajni ječi, obdolžen umora prve vrste.

Pred letom dni največja prijatelj, Frank Sabol in Matt Pararich, sta postala največja sovražnika, ker je bil Matt Pararich opuščen od dela v tukajšnji rudotoplilnici, kakor se je izrazil, ker je bil Frank Sabol vedno tožil preddelavcu. Valed tega sta se vedno prepirala, kjerkoli sta se videla.

Omenjenega dne sta se sešla v tukajšnji prodajalni in poštni uradu, kjer sta imela nekaj opravkov. Komaj je stopil iz prodajalne, Matt Pararich, ga je Frank Sabol takoj napadel in ga potolkel na tla. Posrečilo se je pa Matt Pararichu, da se mu je izvil ter prišel bežati. Toda Frank Sabol ga je dohitel ter ponovno pobil na tla. V tem je pa Matt Pararich izvelel nož ter zadel Sabola tri smrtne rane v trebuh in po obrazu. Zaboje ga je menda 12-krat. Po tem činu je odšel. Ta poboj je pa zapazil Avgust Car, ki je takoj prihitel na lice mesta s svojim avtomobilom ter ranjenca odpeljal v bližnjo bolnišnico "Columbus", kjer je podlegel zadolženim ranam drugi dan popoldne.

Frank Sabol je bil doma z Reke, kjer zapuša ženo in otroke. Star je bil 55 let in bival tukaj okrog 30 let. Njegov starejši sin, ki še ni videl očeta, je sedaj menda na poti iz stare domovine. Toda našel ga ne bo več, ker je že pokopan.

Matt Pararich je tudi doma z Reke in je star 50 let. — Šel se je

tako javiti mestni policiji, kjer je rekel, da menda ni nič "hudega" in ako ga bodo potrebovali, da ga dobijo doma. — Odšel je takoj na dom. Toda komaj po preteku pol ure so ga že obiskali policaji in ga odvedli v okrajno ječo. Obdolžen je umora prve vrste. Kdaj se bo obravnava vršila, še ni znano.

Žalostno je, da pride do kaj takega med rojaki in posebno še med že tako starimi ljudmi, ki bi se morali imeti nekaj pameti. Nekateri ne morejo krotiti svoje hitre jeze in potem se pa kesajo. Velikokrat pa pride do prepira in žalostnih posledic tudi vled neveljivosti in hinavščine. Ko bi tega ne bilo toliko med nami, bi bilo v marsčem na boljše.

Apeliramo na rojake, da naj bodo odkritosrčni drug proti drugemu in da naj krotijo svojo jezo. — Jugoslovanci.

Smithdale, Pa. — Jugoslovanci je naseljenih le malo v tej naselbini; par Hrvatov in nekaj Slovencev, ki smo pa vsi obsojeni v pečlarski stan. Bolezen "flu" se še dosedaj ni pojavila tukaj. — Delamo bolj počasi. Zadnji teden smo delali deset ur čeli teden in tekoči teden pa morebiti napravimo 18 ur. Vozičkov za nakladanje premoga dobimo tudi zelo malo. Valed tega imamo dovolj časa, da premišljujemo, kako se bomo preživeli s tem zaslužkom v tej draginji. Ne vabim tudi nobenega rojaka, da bi sam prišel za delom. — Pečlar.

Fly Creek, N. Y. — Mislim, da je ta dopis prvi iz te naselbine. Oglasil sem se na poziv dopisnika iz Tekasna, ki je bil priobčen v Glas Naroda pred nekaj dnevi, da naj bi se slovenski farmarji bolj pogosto oglašali v javnosti in da bi slovenski farmarji ustanovili svoj lasten list. V tem oziru se jaz popolnoma soglašam z dopisnikom, ker bi slovenski list za farmarje v marsčem koristil.

Posebni novic nimam poročati iz tukajšnje naselbine. "Flu" nas še ni obiskala, menda radi prevelikega snega. Slovenski farmarji ne veliko naseljenih v tukajšnji okolici in še ti smo zelo raztreseni naseljeni. V tukajšnji okolici je še nekaj lepih farm na prodaj. Posebnega kapitala ni potreba. Seveda, da vsakdo mora imeti nekaj grošev za prve potrebe in za prvo odplačilo na kupljeno farmo. Jaz bi svetoval vsakemu rojaku, ki se je že navečal garati za kompaniste, da kupi tukaj farmo. Kdor ne more takoj plačati cele kupnine, plača nekaj takoj in potem vsako leto nekaj, kot bi plačeval najemnine. Podnebje je tukaj zelo milo, poleti ni hude vročine in po zimi ne mraza, akoravno zapade sneg. Suše tudi ni nobene. Zemlja je rodovitna. Samo gnojiti jo je treba in obroditi vsakorodne prideleke. — Ako katerega veseli se tukaj naseliti, sem pripravljen vsakomur dati potrebna pojasnila, akoravno nisem noben zemljišni agent, ampak rad pomagam rojakom, ki bi se naselili na farme.

Sedaj, ko nimam nobenega posebnega dela, pazno čitam vse liste, kateri mi pridejo v roke. Iz teh listov opazim, kako so delavci izkoriščani vsepovsod. V marsikaterem dopisu opazim, kako slabo zaslužijo nekateri premogarji. Opazim tudi, da nekateri priporočajo sedaj, ko je prišla razsajati flu, da naj ljudje pijejo dovolj mleka, ker je najbolj zdrava in zdrava hrana za odrasle in otroke. Toda, kako bo vohog priprosto delavce kupiti zadostno množino mleka za svojo družino, ker je tako drag, 15c kvort. Ako pa delavec zabavlja čez te razmere, ga pa takoj obsojijo za boljševika in ne vem kaj še. Kdo bi pa ne zabavljal, ako ne zasluži niti toliko, da bi se otrcel in sam nejeдел do siteda. Vsa priporočila zoper influenco ne bodo nič pomagala, ako ne bo delavec zaslužil toliko, da se bo pošteno preživel. Ko bo pa delavec dobil pošteno plačo, bo pa že sam skrbel za tečno in zdravo hrano in tudi boljše življenje bo takoj izgnil. Premogovni baroni so vpili, da znaša delovni čas osem ur v premogorjih. Kako to računajo, ne vem. Premogar gre zjutraj ob sedmih na delo in pride zopet ob petih domov. Po mojem računu je to 10 ur in ne osem. V listih sem tudi opazil, da je nek modrijan predlagal komisijo treh mož, ki bodo pazili, da ne izbruhne

10

Zdravniški nasveti.

Piša vrhovni zdravnik F. J. Kern.

Samomor.

Od 1. julija do 31. decembra je umrlo 52 članov naše jednote. Izmed teh jih je bilo 11 jetičnih, 3 so umrli za pljučnico, 12 je bilo ponesrečenih pri delu, ostalo, so umrli za različnimi drugimi boleznimi. Pet jih je storilo samomor. Med temi je bila ena članica.

Zakaj so si končali življenje? Skoda, da ne vemo, osebne zgodovine vsakega teh posameznikov, ker odkrije bi se nam velike tragedije, ki bodo ostale za vedno zakopane v grobi.

Samomor je važen in zanimiv problem, s katerim se pečajo pravniki in zdravniki že stoletje in stoletja. Psihologi imajo zanj razne teorije. Gotovo je, da število samomorov vedno bolj narašča; pravijo da je v zadnjih dvestih letih trikrat toliko samomorov kot prejšnjih dvest let. Pri naši jednoti je število vsakega nadnormalno.

Lahko trdimo, da je vsak samomorilec nekoliko umobolen, ker, če bi bil zdrave pameti, bi si ne končal življenja. Normalni ljudje, pa naj imajo še toliko vzrokov, da bi si končali življenje, rajši počakajo naravnega konca.

Čudno je, da si naj več ljudi konča življenje ob lepem vremenu. Človek bi mislil, da bi mrko in slabo vreme, ki napravi ljudi otožne, bilo najbolj ugoden čas za samomor; pa je ravno pomlad in poletje najbolj priljubljen čas za samomorilec. V času vojne in velikih naravnih nesreč se samomorji vedno znižajo po številu. Pred potresom si je v San Francisco povprečno vsak teden končalo življenje 12 oseb, po potresu so bili naznanjeni samo trije samomorji v dveh mesecih.

Včasih pride moda za samomore. Ljudje čitajo v listih o samomoru kake ugledne osebe v gotovem kraju, pa velikokrat vidimo, da jih je veliko, ki so pripravljene to posnemati. V Denveru je bila pred več leti prava sezona za samomore. Casopisi so nadohlo in široko opisovali dogodke, ki so se odigrali pred in po teh samomorih. Mestni župan je bil prisiljen, prepovedati urednikom listov pisati o tem, nakar so se samomori znižali.

Rimski pisatelj Plutarh pripoveduje v svoji knjigi "O delih krepkosti žensk", kako je nastala prava epidemija samomorov med mladimi dekleti v Miletiji v Mali Aziji. Smatralo se samomor za posebno junško in čednostno delo, zlasti če so bile nesrečne v ljubezni. Mestni očetje so morali izdati odlok, da bo truplo vsake samomorilke izpostavljeno popolnoma nago na javnem trgu več dni zaporedoma. Kakor bi odredil — prenehali so samomori. Dekleta so se sramovala, da bi njih trupla bila po smrti onečašena.

V katoliških deželah je bilo dolgo časa navada, da so samomorilec pokopavali na neblagoslovljenem pokopališču, kar je markisaterega odvrgnilo od samomora. Zakaj si nekateri ljudje sami končajo življenje?

Vsak ima svoj poseben vzrok, o tem ni dvoma. V splošnem pa lahko trdimo, da je največ samomorov vsled seksualnih težkoč, vsled nesrečne ali neuslišane ljubezni, vsled izgube premoženja in vsled neozdravljivih bolezni. Mnogi ljudje umirj samih sebe vsled revščine. Tudi vsled neozdravljivih bolezni se ne prikrivajo velikokrat življenje. Umore se navadno osebe, ki imajo najmanj vzroka, si vzeti življenje. Večina samomorilcev, bi morala počakati nekaj ur ali nekaj dni, pa bi se premislili. Koliko je slučajev, ko si mlad fant ali dekle pretirga nit življenja radi malega spora s ljubimcem. Nekateri hočejo biti posebni junaki in želijo pokazati svojim nezvestim ljubimcem, da s bodo zapomnile za vso večnost. V revnici pa navadno taka ljubica dobi drugega fanta in v par mesecih ali v par letih pozabi prejšnjega junaka. Junak bi si bržkone lahko dobil drugo dekle, če bi ne bil tako silno nepotrpečljiv.

Vsak samomorilec je pravzaprav velik strahopetec. Ne upa si gledati usodi in svetu naravnost v oči in se junško boriti proti vsem nesrečam.

Pravijo, če bi vsak namenjen samomorilec zaupal svoje težave kakemu dobremu prijatelju ali drugi osebi, da bi se jih polovica premislila. Težave so najmanj po-

lovico lažje, če jih zaupamo sorodni duši.

V svoji praksi sem našel na devet samomorov. Med temi jih je bilo šest vsled nesrečne ljubezni in nespornost med možem in ženo. V enem slučaju ni mož dovolil z ženo šest mesecev, vsled česar se je žena zastrupila. V drugih slučajih je bila bolj trenutna jeza in razočaranje, ki sta prignala bolnike do samomora. Skoro v vsakem slučaju se pa zdravemu človeku zdi nesmiselno, da si kdo vzame življenje, ker je na tisoče in na milijone ljudi na svetu morda še bolj nesrečnih, ki prenašajo križ in težave, dokler njih naravna smrt ne reši trpljenja.

Kdor izmed članov jednote si namerava končati nasilno svoje življenje, naj pomisli, da on ni najbolj nesrečen človek na svetu; svoje težave naj potoži prijateljem, kar mu bo olajšalo srce. Ni hče naj ne bo strahopetec, da bi se zbal sveta in pred časom odšel v druge kraje, ki so nam neznani in o katerih ne vemo, če nam prinesejo boljše čase kot življenje na našem svetu.

Naznanila, vabila in zahvale.

North Chicago, Ill. — Moja najiskrenejša zahvala vsem prijateljem in znancem v Buhl, Minn. za darovano mi voščilo, katero so nabrali med seboj, katerega mi je v veliko pomoč v moji dolgotrajni bolezni. — Darovali so sledeči: Jack Jare \$6; John Kueller \$4; Franc Lano-vec \$3; Andy Vrhovec \$2; Frank Hla-zar, Math. Philip, Stefan Benčič in Lu-ka Kováč po en dolar in Michael Mila-ković \$0.50. Skupna vsota \$21.50. Solze so mi prišle v oči, ko sem dobil to vo-ščilo tako nepričakovano. — Stotera vam hvala za vašo pomoč, dragi mi rojaki-darovalci. Storiš te samostanske delo napram meni, v celotnem bolnišnici. Ki-čem še enkrat tisočkrat vam hvala. — Frank Obiak, 1021 McAlister St.

Hamtramck, Mich. — S tuzilom srcem naznanjam vsem prijateljem in znancem, da nam je nenika smrt ugrabila iz naše srede soprega in skrbnega očeta naše nedolžne hčerkice Marije, ki je 23. februarja podlegel jetiki po dve-letnem bolehanju. Star je bil le 36 let. Doma je bil in vasi Vas, okraj Ke-čevje na Dolenjskem. V Ameriki je bi-vals okrog 16 let. Pokojnik je bil član društva št. 121, SNPJ, in društva št. 123, SSPZ. Tujka zapušta mene žalu-jočo vdovo s tremi nedolžnimi otroci v starosti od šest do deset let in dva brata. V starem kraju pa staršo, ene-ga brata in dve sestri.

8. februarja je pa smrt ugrabila mo-jeja preljubega sina Karla Klariča. Moja najiskrenejša zahvala vsem članom zgoraj omenjenih dveh društev za obilo udeležbo pri pogrebu, za krasne vence katere so položili na grob pokoj-nika. Pogreb mojega dragoga soprega se je vršil 23. februarja ob drugi uri popoldan in pokopan je na Roseland Park pokopališču v Detroitu, Mich. — Še enkrat najiskrenejša hvala vsem članom zgoraj omenjenih društev, znancem in prijateljem — posebno pa bratu mojega pokojnega soprega Martinu Klariču, ki je prišel tako daleč k po-grebu — za obilo udeležbo pri pogre-bu. Dolžnost me veže tudi, da se zahva-lam najiskrenejše vsem prijateljem, znancem in članom zgoraj omenjenih društev, ki so tako bratsko skrbeli za mo-je družino za časa dolgotrajne bolezni mojega soprega. Akoravno je bil moj soprog član dveh društev, kljub temu bi živeli v največjem pomanjkanju v tej neznani držini, ker sama bolnišica podpora bi nikakor ne mogla zadost-ovati za vse potrebščine, ako bi usli-ljeni rojaki ne prišli obli na pomoč. — Še enkrat najiskrenejša vam hvala, ro-jaki. — Nikdar vas ne bom pozabila. — Katarina Klarič, soprega; Martin, Vi-ljen in Katarina Klarič, otroci.

Adamson, Okla. — Opozorjam člane društva "Lilija" št. 58 SNPJ, da se udeležijo polnoštevilo prihodnje me-sečne seje, ki se vrši 14. marca t. l., to je drugo nedeljo v mesecu. Na dnevnem redu imamo več zelo važnih točk, katere je treba rešiti in poleg tega tudi volitve dveh novih odbornikov. Udeležite se vsi do zadnjega te seje. Ker je zelo ma-lo število članov našega društva v ti naselbini in ako se ne ti ne udeležijo seje, je sploh nemogoče kaj ukrenuti na seji. — John Gregorina, tajnik.

Cleveland, Ohio. — Opozorjam člane društva "Primož Trubar" št. 126, S. N. P. J., da se polnoštevilo udeležijo pri-hodnje redne mesečne seje, ki prične to-čeno ob poldeveti uri popoldan in se vr-ši v navadnih prostorih. Na dnevnem redu imamo več zelo važnih točk za re-šiti in tudi nominacije starih odborni-kov za izpraznjena mesta v gl. uradu SNPJ. — Dati moramo tudi nekatera navodila zastopnikom ki se udeležijo kon-ferenec "Slav. nar. doma" in poročilo društvene veselice. — Opozorjam tudi one člane tega društva ki se niso ude-ležili zadnje društvene veselice da vspe-števajo sklep zadnje letne glavne seje. — Opozorjam tudi one člane, ki tako "radi pomolijo" kdaj je zadnji dan za plačati assessment da ne bom zakladal za nikogar več in kdor hoče da bom za njega zakladal, maj mi pošlje potrebo-vo soto. — Tajnik.

ORTODOKSNI ŽIDJE IMAJO PRAVICO DO DESET GALON VINA NA LETO.

Chicago, Ill. — Rabbiji (židov-ski duhovni) so pričeli proizvedo-vati pri svojih faranah, koliko vina potrebujejo za verske obre-de. Vsaka židovska družina ima pravico do deset galon vina na leto.

Rabi Tobias Schanfarber je po-jasnil, da ortodoksni židje pijejo vino vsaki petek in soboto zvečer. Posebno v velikonočnem času ne sme biti žid brez vina.

RAD BI IZVEDEL.

za svojega brata John Klemenčiča. Pred devetimi leti nahajal se je v Indianapolisu, Ind. Posebno prosim rojake, ki so ga poznali v Indianapolisu, če kdo ve kaj o njem, da mi to naznani. On je do-ma iz vasi Poštena vas, fara Sv. Križ pri Konstanjevi na Dolenj-skem. Ako bo slučajno sam čit-al ta oglas, ga prosim, da se mi prijavi, imam mu poročati več ze-lo važnih stvari iz starega kraja. Iščee ga njegov brat Mike Klemen-čič, 5806 Prosser Ave., Cleveland, Ohio.

SAMO POSTENO IN PRAVIČNO.

Mrs. Mary Stiller nam je pisa-la iz Santa Rosa, Californija na 31. januarja zadnjega sledečee: "Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino je moje zdravilo, za katerega imam jaz največje spo-štovanje in zaupanje. Jaz sem tr-pela od glavobola vsak dan in ja-ko občutno, to zdravilo pa mi je pomagalo. Tudi spim dobro potem ko ga jemljem kadar grem v po-stelj, vsakdo pa ve, da dobro spa-uje osvežuje in pokrečuje bolj kot karkoli, posebno za one, ki ni-so več mladi. Če je vredno to pub-likacije, pa sem tudi zadovoljna." Gotovo, da ni več kot pošteno in pravično, da se s tem spozna tudi vse one, ki trpijo radi istih nered-nosti s tem izbornem vspehom, katerega se je doseglo s Trinerje-vim ameriškim zdravilnim gren-kim vinom. Vprašajte svojega le-karnarja ali trgovca z zdravili za to zanesljivo zdravilo, vpotrebujte pa tudi Triner's Angelica Bitt-er, katero je neprekosljivo za zgraditev in okrepilo izdelanih življenskih sil in energije. — Jo-seph Triner Company, 1333-1343 South Ashland Ave., Chicago, Ill. (Copyright, 1920 by Joseph, Tri-ner Company.) (Adv.)

Za pomoč revnejšim ljudem.

Tukaj ponujamo naša zdravila revnejšim ljudem, da si lahko pomagajo v tem kritičnem CASU INFLUENCE in sicer skoro po nakupni ceni. Mi nečemo posebej hvaliti teh zdravil — edino kar rečemo je to, da so take za kar so namenjene.

- ...Bsx. Bulgarian Tea Tablets, proti zmrznici, nerednosti v črevih, itd. Navadna cena je \$1.00 za bokso. Posebna cena za po-polno zdravljenje šest bokov \$3.24, ena boksa 54c.
- ...Bsx. Laxapain, za želodčne nerednosti in slabo prebavo. Navadna cena \$2.00 boksa. Posebna cena za eno zdravljenje 6 bokov \$5.48 in ena boksa \$1.08.
- ...Bsx. Laxaloin Influenza Tablets, za "Flu", gripo, prehlad, itd. Navadna cena \$1.00 boksa. Posebna cena za eno zdravljenje 6 bokov \$3.24 in ena boksa 54c.
- ...Bsx. Viburnum Compound, the Ladies' Friend, za ženske nerednosti, oslabelost, zakasnelo menstruacijo, še posebno če ste preveč utrujeni, prehlad, itd. Navadna cena \$2.00 ena boksa. Po-sebna cena za eno zdravljenje šest bokov \$5.48, ena boksa \$1.08.
- ...Bsx. Laxapain, the pain killer, za glavobol, zobobol, itd. Navadna cena \$2.00 boksa. Posebna cena za zdravljenje, 6 bokov \$5.48 in ena boksa \$1.08.
- ...Bsx. Laxaphyllin, za jeterne bolezni, navadna cena boksi je \$2.00 za eno zdravljenje, 6 bokov \$5.48 in ena boksa \$1.08.
- ...Bsx. Laxagin, za revmatizem, nevralgijo, bolečine v mišicah, itd. Navadna cena je \$3.00 boksi. Posebna cena za zdravljenje, 6 bokov \$9.25, 1 boksa \$1.65.
- ...Bsx. Laxelia, za težko dihanje, kronični kašelj itd. Navadna cena boksi je \$1.00. Posebna cena za zdravljenje, 6 bokov je \$3.24, 1 boksa 54c.
- ...Bsx. Laxerum, za nervozne nerednosti. Navadna cena je \$3.50 za eno bokso. Posebna cena za zdravljenje, 6 bokov \$12.00, 1 boksa \$2.00.
- ...Bsx. Laxaliba, za obistne in mehurne nerednosti. Navadna cena \$2.50. Posebna cena za eno zdravljenje, 6 bokov \$7.50, 1 boksa \$1.25.
- ...Bsx. Laxicum, za zaprtico. Navadna cena je \$1.00 boksa. Posebna cena, 6 bokov \$3.24, 1 boksa 54c.
- ...Bsx. Laxacnea, izvrtan kristalcele in tonika. Navadna cena \$2.00. Posebna cena za eno zdravljenje, 6 bokov \$5.48, 1 boksa \$1.08.
- ...Bsx. Laxacarin, svetovno najboljši čistilec črev. Navadna cena \$1. Posebna cena za eno zdravljenje, 6 bokov \$3.24, 1 boksa 54c.
- ...Bsx. Laxatodes, slavno zdravilo za gliste, ki se vstopovod uporablja v Evropi v obliki cukereka in prežene gliste iz vašega telesnega sistema, trakujo, itd. Navadna cena \$2.00 za eno bokso. Posebna cena, 6 bokov \$5.48, 1 boksa \$1.08.

LAXAL MEDICINES CO., S. P. I, Laxal Bldg., Pittsburgh, Pa.

Prosim, pošljite mi sledeča zdravila takoj: Ta posebna cena se upošteva samo, ako izrežete ta kupon in nam pošljete to naročilno listino.

Moje ime je: Naslov je: Narodnost sem: Svota priložena \$

ŠE NIKDAR niste imeli tak velik dobiček, kakor ravno sedaj, ako kupite od znane tvrdke A. HORWAT.

Prodajamo enecne sad 16 različnih mehkih pijav, s katerimi se napravi lahko v 5 minutah in pol pinta od 200 do 250 žal (glasov) namodno velikosti. Ena čaka tako pripravo pijav. Vas slane samo nekaj čes en cent, pa malo sladkorja.

Je tega lahko videti, da je vsakomur plačevati po 10c za eno čako take pijave ali dveh, včasih vidite, koliko slanejo sedaj delavci, ravnotako žale in koliko imajo ti trževni dobički.

Pošljite nam Money Order, ali Draft in mi Vam pošljemo navodila ter esence. Zato ne rabite nobene posebne priprave, ker se enkrat lahko samo malo te pijave napravi za poskušanje, in gotovo se Vam bo dopada.

Tukaj navajamo samo nekaj vrst teh esencev, ker so večina enake cene za en pint za vsi.

Root Beer	 \$2.00	Raspberry	 \$2.00	Strawberry	 \$2.25
Orange	 2.00	Cherry	 2.00	Fruit Essence	 2.25

Fruit essence je posebno dober, ker je le nekaj slabšji od pravega vina, samo da ne vsebuje alkohola.

Ob enem prodajamo iz belega in črnega kalifornij-skega grozdja čisto župo (Grape Juice), Non-intoxicant,

50 galon s posodo vred po dva dol galona. Manj kot 50 galon te pišče ne prodajamo, ker morate začeti vrzati ako se odpre sod, in takoga se ne sme prodajati, ker dobi slabo kisel vonj.

Pošljite \$25.00 Money Order ali Draft, drugo pa plačate ko dobite sod te župe. — Naročite še danes, ker ga v 50 dneh ne bo več na prodaj.

A. Horwat, 1903 West 22nd St., Chicago, Ill.

Naročniki Pozor!

Znamenje (Februarja 28-20) pomeni, da vam naročni-na poteče na ta dan. Ponovite jo pravočasno, da se vam lista ne vstavi. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstav-ljen, ker ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, pošite nam dopi-nico stari in novi naslov.

Naši zastopniki so vsi dru-štveni tajniki in drugi za-stopniki, pri njih lahko pla-čate naročnino.

Naročnina za celo leto je \$4.00 in za pol leta pa \$2.00. Člani S. N. P. J. plačajo za pol leta \$1.40 in za celo leto \$2.80.

Naročnino lahko tudi sami pošljite na naslov:

UPRAVNIŠTVO "PROSVETA", 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

HOTEL SERSHEN.

Najboljša jedila, prenočišča in točna postrežba. Vsi, ki votujete preko Clevelanda, ste dobrodošli. Torej kadar se mudite v Cleve-landu ali Collinwood, Ohio, tu se vam nudi lepa prilžnost pri:

HOTEL SERSHEN, 604 E. 152nd Str. Cleveland, Collinwood, Ohio.

Vzemite Collinwood St. Clair ali pa St. Clair Collinwood vo-ulnično karo.

Največja slovenska zlatarska trgovina.

FRANK ČERNE, 6033 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Zvez, broške, zapestnice, diamantne prstane in lavalirje, verižice i.t.d. Zvez, broške, zapestnice, diamantne prstane in lavalirje, verižice i.t.d. POPRAVLJAMO: ure in drugo zlatnino po niski ceni.

PODRUŽNICA COLUMBIA, GRAMOFONOV

in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahka me-sečna odplačila. Pišite po cenik, kateri se Vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.

Najboljše blago. Najnižje cene.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je NARODNA TISKARNA

2148-48-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tisko-vine za društvo in trgovce. — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

Spremembe letnih časov.

KAKOR se spreminjajo letni časi in z njimi vreme, tako se mo-ramo tudi ravnati mi z obleko. Zimskih oblek v spomladan-skem času ne moremo nositi. Ker se pa že bliža spomladanska doba, priporočava rojčkom svojo veliko zalogo raznovrstnega perila, kot fine praznične in delovne srajce, enokosne spodnje obleke (Union suite), volnene srajce, kravate, ovrtnike, mehke in trde, naj-novejše moške in deške čepice, bluze in vsakovrstna druga blaga. Raz-velite svoje mlade sinove s tem, da jim kupite sedaj eno naših de-ških oblek. Imamo veliko izbiro vseh barv vzorcev in velikosti. Obleke so narejene po najnovejšem kroju, delo trpečno in blago najboljšo ka-kovosti.

V zalogi imava tudi lepo število vsakovrstnih ročnih kovčkov po zmeranih cenah.

Ako si želite dati izgotoviti novo spomladansko obleko, oglasite se v naši krojačnici, kjer vam umerimo in sešijemo obleko, katere vam bode gotovo ugalja.

Propriciati smo, da vas enkratna poskušnja napravi našim stal-nim odjemalcem.

TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA JE NAŠE GESLO.

Belaj & Močnik

slovenska krojača in trgovca moške oprave.

6205 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio

POTOVANJE IZ JUGO-SLAVIJE V AMERIKO

Nj zabranjeno. Kdor želi dobiti iz starega kraja svojo dru-žino, ženo, sestro, brata, mater ali očeta, mora poslati tja gotove listine, na podlagi katerih se zamore dobiti potrebno dovoljenje. Ako želite imeti pojasnila glede tega, potem se obrnite na mene. Izdelujem tudi vsa v NOTARSKI POSEL spadajoča dela.

ANTON ZBAŠNIK, Javni Notar, 102 Bakewell Bldg., PITTSBURGH, Pa. Corner Diamond and Grant Sts. (Nasproti Court House.)

F. K. Bauzon, 5920 St. Clair Avenue, CLEVELAND, O.

Rojakom širom Združenih držav naznanjam, da brusim britve škarje, stroje zastrizati, ter sploh vsa rezilna orodja. V zalogi imam najfinije ameriške in starokrajске britve, brivne stroje (Safety Razors) ter vsa brivno pripravo.

Popravljam tudi puške in samokrese. Za podatke se obrnite na moj naslov.

Se priporočam edini Slovence v tej stroki.

ZASTONJI ZASTONJI KUKU URO!

Kdor nam pošlje naročilo za to sepo-uro dobi kot za na-grado ČUDOVITO KRAŠNO KUKU URO. POPOLOVNO ZASTONJI. Mogoče je nekatr življenje se vam nudi te pri-ključiti, torej na dranje te lega. Oglejte si krasno uro ki je lahka dobiti od nas brez zastoni. Je se-je trpečno in krasno izdelana. Klesanje ima 21 kamnov — smekana za 25 let. Zdrkaje boljše čat od vsake druge ure, strojništ, kurjači, selekcionirji in enaki rokodelci imajo te ure ker se lahko za-menejo na dranje pravega časa. Brez izjeme kakšno dru-go uro si kupite na- budo, boljše od le-nake ure. Navadna cena ti uri je \$18.00, sicer pa, da vsakomur ljudstvo s njo smo se odločili se kratko dobo jih prodajati po tovarniški ceni po \$9.95. Kdor nam pošlje ta ogle-ki na naročilo za to uro takoj dobi KUKU URO POPOLOVNO ZASTONJI. Mi se vprašamo za denar v naprej. Pošljite nam \$1.00 za jamstvo in ostalo bode- plačali potem ko prejmete na dom šepno in stensko uro. Ako hočete imeti tako KUKU URO na vašem domu, morate takoj poslati naročilo ker jih imamo le en bi biti še prepozno — naročite še danes. Pišite na naslov:

EUROPEAN WATCH CO., 1065 Milwaukee Ave. Dept. 428, Chicago, Ill.